

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 16ης Μαρτίου 2022*

«Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας – Περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας – Δέσμευση κεφαλαίων – Σφάλμα εκτιμήσεως – Κριτήριο του εξέχοντος επιχειρηματία που δραστηριοποιείται στη Συρία – Τεκμήριο περί ύπαρξης σχέσεως με το συριακό καθεστώς – Ανατροπή του τεκμηρίου»

Στην υπόθεση T-249/20,

Abdelkader Sabra, κάτοικος Βηρυτού (Λίβανος), εκπροσωπούμενος από τις M. Lester, QC, και A. Bradshaw, solicitor,

προσφεύγων,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου από την T. Haas και τον V. Piessevaux,

καθού,

με αντικείμενο προσφυγή δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ με αίτημα να ακυρωθούν η εκτελεστική απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2020/212 του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 2020, για την εφαρμογή της απόφασης 2013/255/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας (ΕΕ 2020, L 43 I, σ. 6), ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/211 του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 2020, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 36/2012 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία (ΕΕ 2020, L 43 I, σ. 1), η απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2020/719 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2020, που τροποποιεί την απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας (ΕΕ 2020, L 168, σ. 66), και ο εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2020/716 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2020, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 36/2012 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία (ΕΕ 2020, L 168, σ. 1), καθόσον οι πράξεις αυτές αφορούν τον προσφεύγοντα,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους S. Gervasoni, πρόεδρο, R. Frenco και J. Martín y Pérez de Nanclares (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: M. Zwodziak-Carbonne, διοικητική υπάλληλος,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 16ης Σεπτεμβρίου 2021,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

I. Ιστορικό της διαφοράς και μεταγενέστερα της ασκήσεως της προσφυγής πραγματικά περιστατικά

- 1 Ο προσφεύγων Abdelkader Sabra είναι επιχειρηματίας που έχει τη συριακή και τη λιβανική ιθαγένεια.
- 2 Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καταδικάζοντας σθεναρά τη βίαιη καταστολή των ειρηνικών διαδηλώσεων στη Συρία και απευθύνοντας έκκληση στις συριακές αρχές να μην καταφεύγουν στη βία, εξέδωσε, δυνάμει του άρθρου 29 ΣΕΕ, την απόφαση 2011/273/ΚΕΠΠΑ, της 9ης Μαΐου 2011, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας (ΕΕ 2011, L 121, σ. 11). Λαμβανομένης υπόψη της σοβαρότητας της καταστάσεως, το Συμβούλιο επέβαλε απαγόρευση πώλησεως όπλων, απαγόρευση εξαγωγών εξοπλισμού που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για εσωτερική καταστολή, περιορισμούς εισόδου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τη δέσμευση κεφαλαίων και χρηματοοικονομικών πόρων ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που ευθύνονται για τη βίαιη καταστολή σε βάρος του άμαχου πληθυσμού στη Συρία.
- 3 Τα ονόματα των προσώπων που ευθύνονται για τη βίαιη καταστολή σε βάρος του άμαχου πληθυσμού στη Συρία, καθώς και τα ονόματα ή οι επωνυμίες των φυσικών ή νομικών προσώπων και των οντοτήτων που συνδέονται με αυτά παρατίθενται στο παράρτημα της αποφάσεως 2011/273. Δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 1, της αποφάσεως αυτής, το Συμβούλιο, αποφασίζοντας κατόπιν προτάσεως κράτους μέλους ή του Υπατού Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, μπορεί να τροποποιεί το εν λόγω παράρτημα. Το όνομα του προσφεύγοντος δεν περιλαμβάνονταν στο παράρτημα αυτό κατά την έκδοση της επίμαχης αποφάσεως.
- 4 Δεδομένου ότι ορισμένα από τα περιοριστικά μέτρα που ελήφθησαν κατά της Αραβικής Δημοκρατίας της Συρίας εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Συνθήκης ΛΕΕ, το Συμβούλιο εξέδωσε, δυνάμει του άρθρου 215, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, τον κανονισμό (ΕΕ) 442/2011, της 9ης Μαΐου 2011, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία (ΕΕ 2011, L 121, σ. 1). Το περιεχόμενο του κανονισμού αυτού ταυτίζεται κατ' ουσίαν με εκείνο της αποφάσεως 2011/273. Ο κατάλογος των προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών που αναγνωρίζονται είτε ως υπεύθυνα για την εν λόγω καταστολή είτε ως συνδεόμενα με τους υπευθύνους και περιλαμβάνονται στο παράρτημα II του εν λόγω κανονισμού είναι πανομοιότυπος με εκείνον του παραρτήματος της αποφάσεως 2011/273. Κατά το άρθρο 14, παράγραφοι 1 και 4, του κανονισμού 442/2011, οσάκις το Συμβούλιο αποφασίζει να υπαγάγει φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή οργανισμό στα προβλεπόμενα περιοριστικά μέτρα, τροποποιεί αναλόγως το παράρτημα II και, περαιτέρω, επανεξετάζει τον κατάλογο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα αυτό σε τακτά χρονικά διαστήματα και τουλάχιστον ανά δωδεκάμηνο.

- 5 Με την απόφαση 2011/782/ΚΕΠΠΑ, της 1ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας, και για την κατάργηση της αποφάσεως 2011/273 (ΕΕ 2011, L 319, σ. 56), το Συμβούλιο, λόγω της σοβαρότητας της καταστάσεως στη Συρία, έκρινε αναγκαία την επιβολή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων. Για λόγους σαφήνειας, τα μέτρα που επέβαλε η απόφαση 2011/273 και τα πρόσθετα μέτρα ενσωματώθηκαν σε ενιαία νομική πράξη. Η απόφαση 2011/782 προβλέπει, στο μεν άρθρο 18, περιορισμούς εισόδου στο έδαφος της Ένωσης των προσώπων που κατονομάζονται στο παράρτημα Ι της απόφασης αυτής, στο δε άρθρο 19, τη δέσμευση κεφαλαίων και οικονομικών πόρων των προσώπων και των οντοτήτων που κατονομάζονται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ της εν λόγω απόφασης.
- 6 Ο κανονισμός 442/2011 αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 36/2012 του Συμβουλίου, της 18ης Ιανουαρίου 2012, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία και την κατάργηση του κανονισμού αριθ. 442/2011 (ΕΕ 2012, L 16, σ. 1).
- 7 Η απόφαση 2011/782 αντικαταστάθηκε από την απόφαση 2012/739/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 29ης Νοεμβρίου 2012, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας και για την κατάργηση της απόφασης 2011/782 (ΕΕ 2012, L 330, σ. 21), η οποία με τη σειρά της αντικαταστάθηκε από την απόφαση 2013/255/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2013, σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας (ΕΕ 2013, L 147, σ. 14).
- 8 Στις 12 Οκτωβρίου 2015 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2015/1836, για την τροποποίηση της απόφασης 2013/255 (ΕΕ 2015, L 266, σ. 75). Την ίδια ημέρα εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1828 για την τροποποίηση του κανονισμού 36/2012 (ΕΕ 2015, L 266, σ. 1).
- 9 Κατά την αιτιολογική σκέψη 6 της αποφάσεως 2015/1836, «[τ]ο Συμβούλιο εκτιμά ότι, λόγω του στενού ελέγχου της οικονομίας που ασκεί το συριακό καθεστώς, ένας περιορισμένος κύκλος επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στη Συρία [ήταν] σε θέση να διατηρεί τη θέση του αποκλειστικά λόγω της στενής σχέσης και στήριξης που λαμβάνει από το καθεστώς και της επιρροής που ασκεί εντός αυτού» και «[τ]ο Συμβούλιο θεωρεί ότι θα πρέπει να προβλέψει περιοριστικά μέτρα επιβάλλοντας περιορισμούς εισόδου και δεσμεύοντας όλα τα κεφάλαια και τους οικονομικούς πόρους που ανήκουν, βρίσκονται στην κατοχή ή ελέγχονται από τους εν λόγω εξέχοντες επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στη Συρία, όπως προσδιορίστηκαν από το Συμβούλιο και κατονομάζονται στο παράρτημα Ι, ώστε να μην τους δίνεται η δυνατότητα παροχής υλικής ή οικονομικής στήριξης στο καθεστώς, και, μέσω της επιρροής τους, να αυξηθεί η πίεση που ασκείται στο ίδιο το καθεστώς προκειμένου να μεταβάλει τις κατασταλτικές πολιτικές του».
- 10 Η διατύπωση των άρθρων 27 και 28 της αποφάσεως 2013/255 τροποποιήθηκε με την απόφαση 2015/1836. Τα άρθρα αυτά προβλέπουν πλέον περιορισμούς όσον αφορά την είσοδο ή τη διέλευση μέσω του εδάφους των κρατών μελών καθώς και τη δέσμευση των κεφαλαίων «εξ[εχόντων] επιχειρηματι[ών] που δραστηριοποιούνται στη Συρία», εκτός εάν από «επαρκή στοιχεία [προκύπτει ότι τα πρόσωπα αυτά] δεν συνδέονται, ή δεν συνδέονται πλέον, με το καθεστώς ή [ότι] δεν ασκούν καμία επιρροή [στο εν λόγω καθεστώς] ή [ότι] δεν παρουσιάζουν πραγματικό κίνδυνο καταστρατήγησης».
- 11 Με τον κανονισμό 2015/1828 τροποποιήθηκε, μεταξύ άλλων, η διατύπωση του άρθρου 15 του κανονισμού 36/2012 προκειμένου να εισαχθούν σε αυτό τα νέα κριτήρια καταχωρίσεως, τα οποία καθορίστηκαν με την απόφαση 2015/1836 και προστέθηκαν στην απόφαση 2013/255.

- 12 Με την εκτελεστική απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2020/212 του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 2020, για την εφαρμογή της απόφασης 2013/255 (ΕΕ 2020, L 43 I, σ. 6), και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2020/211 του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 2020, για την εφαρμογή του κανονισμού 36/2012 (ΕΕ 2020, L 43 I, σ. 1) (στο εξής από κοινού: αρχικές πράξεις), το όνομα του προσφεύγοντος προστέθηκε στον στίχο 293 του καταλόγου του παραρτήματος I, τμήμα Α (Πρόσωπα) της αποφάσεως 2013/255, καθώς και στον στίχο 293 του καταλόγου που περιλαμβάνεται στο παράρτημα II, τμήμα Α (Πρόσωπα) του κανονισμού 36/2012 (στο εξής από κοινού: επίμαχοι κατάλογοι).
- 13 Αφενός, τα «αναγνωριστικά στοιχεία» που περιλαμβάνονται στους επίμαχους καταλόγους αναφέρουν ότι ο προσφεύγων είναι άνδρας, έχει τη συριακή και λιβανική ιθαγένεια και γεννήθηκε στις 14 Σεπτεμβρίου 1955. Επιπλέον, όσον αφορά τις θέσεις του, περιγράφεται ως «ιδιοκτήτης της Sabra Maritime Agency· επικεφαλής του Συροτουρκικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών της Συρίας· ιδρυτικός εταίρος της Phoenicia Tourism Company· Πρόεδρος του Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου στη Συρία». Τέλος, η «Phoenicia Tourism Company [LLC]» και η «Sabra Maritime Agency» μνημονεύονται ως «συγγενείς/επιχειρηματικοί εταίροι/οντότητες ή εταίροι/σύνδεσμοι» του προσφεύγοντος.
- 14 Αφετέρου, οι λόγοι καταχώρισεως του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους έχουν ως εξής:
- «Εξέχων επιχειρηματίας δραστηριοποιούμενος στη Συρία με πολλαπλά οικονομικά συμφέροντα, ιδίως στους τομείς της ναυτιλίας και του τουρισμού. Ως εξέχων εφοπλιστής και στενός συνεργάτης του Rami Makhlouf (υποστηρικτής του καθεστώτος και εξάδελφος του Bashar al-Assad), ο Abdelkader Sabra παρέχει χρηματοοικονομική στήριξη στο συριακό καθεστώς, μεταξύ άλλων και μέσω υπεράκτιων εταιρειών. Ο Abdelkader Sabra επωφελείται επίσης από τους δεσμούς του με το καθεστώς, γεγονός που του επέτρεψε να επεκτείνει τις δραστηριότητές του στον τομέα των ακινήτων. Εμπλέκεται επίσης στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και σε εμπορικές δραστηριότητες υπέρ του συριακού καθεστώτος και των συνεργατών του.»
- 15 Με επιστολή της 16ης Μαρτίου 2020, ο προσφεύγων ζήτησε από το Συμβούλιο να του χορηγήσει, μεταξύ άλλων, αντίγραφα όλων των πληροφοριών και στοιχείων που υποστηρίζουν την καταχώριση του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους.
- 16 Σε απάντηση προς την επιστολή του προσφεύγοντος που μνημονεύεται στη σκέψη 15 ανωτέρω, στις 6 Απριλίου 2020 το Συμβούλιο κοινοποίησε στον προσφεύγοντα το έγγραφο με αριθμό αναφοράς WK 1755/2020 INIT, της 12ης Φεβρουαρίου 2020, το οποίο περιείχε τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία ερείδονταν οι λόγοι καταχώρισεως του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους.
- 17 Με έγγραφο της 4ης Μαΐου 2020, ο προσφεύγων υπέβαλε παρατηρήσεις επί της αποφάσεως για την καταχώριση του ονόματός του στους επίμαχους καταλόγους δυνάμει των αρχικών πράξεων και ζήτησε από το Συμβούλιο τη διαγραφή του ονόματός του από τους εν λόγω καταλόγους.
- 18 Στις 28 Μαΐου 2020 το Συμβούλιο εξέδωσε την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2020/719, για την τροποποίηση της απόφασης 2013/255 (ΕΕ 2020, L 168, σ. 66), και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2020/716, για την εφαρμογή του κανονισμού 36/2012 (ΕΕ 2020, L 168, σ. 1) (στο εξής από

κοινού: πράξεις περί διατηρήσεως). Δυνάμει της αποφάσεως 2020/719, η ισχύς της αποφάσεως 2013/255 παρατάθηκε έως την 1η Ιουνίου 2021. Το όνομα του προσφεύγοντος διατηρήθηκε στον στίχο 293 των επίμαχων καταλόγων βάσει του ίδιου σκεπτικού με εκείνο των αρχικών πράξεων.

- 19 Με επιστολή της 2ας Ιουνίου 2020, το Συμβούλιο ενημέρωσε τον προσφεύγοντα για την απόφασή του να διατηρήσει την καταχώριση του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους δυνάμει των πράξεων περί διατηρήσεως. Επιπλέον, ενημέρωσε τον προσφεύγοντα ότι είχε κινήσει τη διαδικασία εξέτασης των παρατηρήσεων και των εγγράφων που του είχε υποβάλει ο προσφεύγων με το από 4 Μαΐου 2020 έγγραφό του (βλ. σκέψη 17 ανωτέρω), διαδικασία που απαιτούσε, κατά το Συμβούλιο, πολλές εβδομάδες εργασίας λόγω των πολυάριθμων επιχειρημάτων που είχε προβάλει ο προσφεύγων προς στήριξη του αιτήματός του, καθώς και λόγω του μεγάλου αριθμού συνοδευτικών εγγράφων.

II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 20 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 28 Απριλίου 2020, ο προσφεύγων άσκησε την υπό κρίση προσφυγή, με αίτημα την ακύρωση των αρχικών πράξεων καθώς και οι πράξεις αυτές τον αφορούν.
- 21 Με χωριστό δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 10 Ιουνίου 2020, ο προσφεύγων προσάρμοσε την προσφυγή, βάσει του άρθρου 86 του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ζητώντας επιπροσθέτως την ακύρωση των πράξεων περί διατηρήσεως καθώς και τον αφορούν.
- 22 Στις 23 Ιουλίου 2020 το Συμβούλιο κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου υπόμνημα αντικρούσεως, το οποίο απαντά και στο υπόμνημα προσαρμογής.
- 23 Τα υπομνήματα απαντήσεως και ανταπαντήσεως κατατέθηκαν αντιστοίχως στις 6 Οκτωβρίου και στις 19 Νοεμβρίου 2020.
- 24 Η έγγραφη διαδικασία περατώθηκε στις 19 Νοεμβρίου 2020.
- 25 Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 89, παράγραφος 3, στοιχείο δ', του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο ζήτησε στις 9 Ιουνίου 2021 από τους διαδίκους να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα. Οι διάδικοι συμμορφώθηκαν εμπροθέσμως με το αίτημα προσκομίσεως εγγράφων.
- 26 Στις 6 Σεπτεμβρίου 2021 ο προσφεύγων υπέβαλε αιτιολογημένο αίτημα, σύμφωνα με το άρθρο 66 του Κανονισμού Διαδικασίας, ζητώντας να μην περιληφθεί στα προσβάσιμα στο κοινό έγγραφα της υποθέσεως αυτής το περιεχόμενο ορισμένων εγγράφων που επισυνάπτονταν ως παραρτήματα στο δικόγραφο της προσφυγής, καθώς και ορισμένα σημεία του δικογράφου της προσφυγής και του υπομνήματος απαντήσεως. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων επιβεβαίωσε ότι το αίτημά του περί μη δημοσιοποίησης ορισμένων στοιχείων περιοριζόταν στα έγγραφα και στα σημεία που μνημονεύονταν στο έγγραφο της 6ης Σεπτεμβρίου 2021 και η σχετική δήλωση περιελήφθη στα πρακτικά της επ' ακροατηρίου συζήτησεως.
- 27 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 16ης Σεπτεμβρίου 2021.

- 28 Ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει τις αρχικές πράξεις και τις πράξεις περί διατηρήσεως (στο εξής από κοινού: προσβαλλόμενες πράξεις) καθόσον τον αφορούν·
  - να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.
- 29 Το Συμβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή·
  - να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα·
  - επικουρικώς, σε περίπτωση που το Γενικό Δικαστήριο ακυρώσει τα περιοριστικά μέτρα που ελήφθησαν εις βάρος του προσφεύγοντος, να διατάξει να διατηρηθούν σε ισχύ τα αποτελέσματα της απόφασεως 2020/719 καθόσον τον αφορά, έως ότου αρχίσει να παράγει αποτελέσματα η μερική ακύρωση του εκτελεστικού κανονισμού 2020/716.

III. Σκεπτικό

A. Επί του παραδεκτού των παραρτημάτων του αιτήματος περί συμπληρωματικής αγορεύσεως που υπέβαλε ο προσφεύγων

- 30 Με επιστολή της 7ης Σεπτεμβρίου 2021, ο προσφεύγων ζήτησε από το Γενικό Δικαστήριο να του παράσχει επιπλέον χρόνο αγορεύσεως ενόψει της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 16ης Σεπτεμβρίου 2021. Στο πλαίσιο του αιτήματος αυτού, επισυνήψε δύο επιστολές που είχε απευθύνει στο Συμβούλιο, στις 8 Μαρτίου 2021 και στις 9 Ιουνίου 2021 αντιστοίχως.
- 31 Η προσκόμιση των ανωτέρω επισυναπτόμενων παραρτημάτων δεν μπορεί να εντάσσεται στο πλαίσιο του άρθρου 85, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο προβλέπει ότι, κατ' εξαίρεση, οι κύριοι διάδικοι μπορούν ακόμη να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία ή να προτείνουν αποδεικτικά μέσα πριν από την περάτωση της προφορικής διαδικασίας ή πριν από την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου να αποφανθεί επί της διαφοράς χωρίς προφορική διαδικασία, υπό την προϋπόθεση ότι η καθυστέρηση αυτή δικαιολογείται. Πράγματι, αφενός, ο προσφεύγων δεν αναφέρει, με την από 7 Σεπτεμβρίου 2021 επιστολή του, ότι προτίθεται να καταθέσει τις επιστολές της 8ης Μαρτίου και της 9ης Ιουνίου 2021 σύμφωνα με τη διάταξη αυτή και, αφετέρου, δεν προβάλλει καμία δικαιολογία για την καθυστερημένη προσκόμισή τους.
- 32 Επομένως, πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτες οι επιστολές της 8ης Μαρτίου και της 9ης Ιουνίου 2021 που επισυνάπτονται στο αίτημα του προσφεύγοντος περί συμπληρωματικής αγορεύσεως.

B. Επί της ουσίας

- 33 Προς στήριξη της προσφυγής του, ο προσφεύγων προβάλλει έναν και μόνον λόγο ακυρώσεως, ο οποίος αφορά πλάνη κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών.

- 34 Ο προσφεύγων υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι δεν είναι επί του παρόντος εξέχων επιχειρηματίας δραστηριοποιούμενος στη Συρία, δεν συνδέεται με το συριακό καθεστώς, δεν αποτελεί μέρος του περιορισμένου κύκλου εξεχόντων επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στη Συρία, όπως αυτός ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 6 της απόφασης 2015/1836, και δεν παρέχει υλική ή οικονομική στήριξη στο συριακό καθεστώς, είτε μέσω υπεράκτιων εταιριών είτε με οποιονδήποτε άλλον τρόπο.
- 35 Το Συμβούλιο αμφισβητεί τα επιχειρήματα του προσφεύγοντος και υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που περιέχονται στο έγγραφο WK 1755/2020 INIT και στο έγγραφο με στοιχεία αναφοράς WK 7118/2020 INIT, της 23ης Ιουλίου 2020, αποδεικνύουν ότι ο προσφεύγων είναι εξέχων επιχειρηματίας δραστηριοποιούμενος στη Συρία. Συναφώς, το Συμβούλιο αμφισβητεί τα επιχειρήματα που προβάλλει ο προσφεύγων προς ανατροπή του τεκμηρίου περί ύπαρξης σχέσεως μεταξύ αυτού και του συριακού καθεστώτος. Τέλος, το Συμβούλιο εκτιμά ότι ο προσφεύγων υποστηρίζει το συριακό καθεστώς και αποκομίζει οφέλη από αυτό.

1. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 36 Επισημαίνεται ότι η αποτελεσματικότητα του δικαστικού ελέγχου τον οποίον κατοχυρώνει το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβάλλει, μεταξύ άλλων, να βεβαιώνεται ο δικαστής της Ένωσης ότι η απόφαση με την οποία ελήφθησαν ή διατηρήθηκαν περιοριστικά μέτρα και η οποία έχει ατομικό χαρακτήρα για το οικείο πρόσωπο ή οντότητα, στηρίζεται σε αρκούντως στέρεη πραγματική βάση. Τούτο προϋποθέτει τη διακρίβωση των πραγματικών περιστατικών που παρατίθενται στην αιτιολογική έκθεση της απόφασης, έτσι ώστε, κατά τον δικαστικό έλεγχο, να μην εκτιμάται απλώς η αφηρημένη πιθανολόγηση του βασίμου των παρατιθέμενων λόγων, αλλά να εξετάζεται το ζήτημα αν οι ως άνω λόγοι ή, τουλάχιστον, ένας εξ αυτών ο οποίος θεωρείται αφ' εαυτού επαρκής για να στηρίζει την ίδια αυτή απόφαση, είναι τεκμηριωμένοι (απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 119).
- 37 Προς τούτο, εναπόκειται στον δικαστή της Ένωσης να διενεργήσει την εξέταση αυτή ζητώντας, ενδεχομένως, από την αρμόδια αρχή της Ένωσης να προσκομίσει τις πληροφορίες και τα αποδεικτικά στοιχεία, εμπιστευτικά ή μη, που είναι κρίσιμα για την εξέταση αυτή (βλ. απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 120 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 38 Συγκεκριμένα, στην αρμόδια αρχή της Ένωσης εναπόκειται, σε περίπτωση αμφισβητήσεως, να αποδείξει το βάσιμο των λόγων που ελήφθησαν υπόψη κατά του οικείου προσώπου ή οντότητας, και όχι στο πρόσωπο ή στην οντότητα αυτή να προσκομίσει την αντίθετη απόδειξη της ελλείψεως του βασίμου των λόγων αυτών (απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 121).
- 39 Προς τούτο, δεν απαιτείται η εν λόγω αρχή να προσκομίσει ενώπιον του δικαστή της Ένωσης το σύνολο των πληροφοριών και των αποδεικτικών στοιχείων που συνδέονται εγγενώς με τους λόγους που προβλήθηκαν στην πράξη της οποίας ζητείται η ακύρωση. Πρέπει, ωστόσο, οι πληροφορίες και τα στοιχεία που προσκομίσθηκαν να τεκμηριώνουν τους λόγους που ελήφθησαν υπόψη κατά του οικείου προσώπου ή οντότητας (απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 122).

- 40 Αν η αρμόδια αρχή της Ένωσης προσκομίσει κρίσιμες πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία, ο δικαστής της Ένωσης πρέπει να εξακριβώσει την ακρίβεια των πραγματικών περιστατικών που προβάλλονται σε σχέση με τις πληροφορίες και τα στοιχεία αυτά και να εκτιμήσει την αποδεικτική δύναμη των τελευταίων αυτών σε συνάρτηση με τις περιστάσεις της υποθέσεως και υπό το φως των ενδεχόμενων παρατηρήσεων που υπέβαλε, μεταξύ άλλων, το οικείο πρόσωπο ή οντότητα συναφώς (απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadı, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 124).
- 41 Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του βασίμου καταχωρίσεως στους καταλόγους, τα αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να εξετάζονται όχι κατά τρόπο μεμονωμένο, αλλά αναγόμενα στο πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσονται (πρβλ. αποφάσεις της 21ης Απριλίου 2015, Anbouba κατά Συμβουλίου, C-630/13 P, EU:C:2015:247, σκέψη 51, και της 21ης Απριλίου 2015, Anbouba κατά Συμβουλίου, C-605/13 P, EU:C:2015:248, σκέψη 50).
- 42 Τέλος, κατά την εκτίμηση της σοβαρότητας των διακυβευόμενων ζητημάτων, η οποία αποτελεί τμήμα του ελέγχου αναλογικότητας των επίμαχων περιοριστικών μέτρων, μπορούν να ληφθούν υπόψη το πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσονται τα μέτρα αυτά, το επείγον της λήψεως τέτοιων μέτρων με σκοπό να ασκηθεί πίεση στο συριακό καθεστώς προκειμένου να παύσει τη βίαιη καταστολή σε βάρος του πληθυσμού, καθώς και η δυσκολία αποκτήσεως ακριβέστερων αποδεικτικών στοιχείων εντός κράτους ευρισκόμενου σε κατάσταση εμφυλίου πολέμου και κυβερνώμενου από ένα αυταρχικό καθεστώς (απόφαση της 21ης Απριλίου 2015, Anbouba κατά Συμβουλίου, C-605/13 P, EU:C:2015:248, σκέψη 46).

2. Επί των λόγων καταχωρίσεως και του καθορισμού των κριτηρίων καταχωρίσεως

- 43 Υπενθυμίζεται ότι τα γενικά κριτήρια περί καταχωρίσεως κατά το άρθρο 27, παράγραφος 1, και το άρθρο 28, παράγραφος 1, της αποφάσεως 2013/255, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2015/1836, τα οποία επαναλαμβάνουν, όσον αφορά τη δέσμευση κεφαλαίων, τη διατύπωση του άρθρου 15, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 36/2012, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2015/1828, προβλέπουν ότι περιοριστικά μέτρα επιβάλλονται εις βάρος των προσώπων και των οντοτήτων που επωφελούνται της πολιτικής του συριακού καθεστώτος ή υποστηρίζουν το καθεστώς αυτό. Ομοίως, το άρθρο 27, παράγραφος 2, στοιχείο α', και παράγραφος 3, και το άρθρο 28, παράγραφος 2, στοιχείο α', και παράγραφος 3, της αποφάσεως 2013/255, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2015/1836, τα οποία, όσον αφορά τη δέσμευση κεφαλαίων, επαναλαμβάνουν τη διατύπωση του άρθρου 15, παράγραφος 1α, στοιχείο α', και παράγραφος 1β, του κανονισμού 36/2012, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2015/1828, ορίζουν ότι περιοριστικά μέτρα επιβάλλονται εις βάρος των προσώπων που εμπίπτουν στην κατηγορία των «εξ[εχόντων] επιχειρηματ[ιών] που δραστηριοποιούνται στη Συρία», εκτός και αν υφίστανται επαρκή στοιχεία περί του ότι τα πρόσωπα αυτά δεν συνδέονται, ή δεν συνδέονται πλέον, με το καθεστώς ή δεν ασκούν επιρροή σε αυτό ή δεν ενέχουν πραγματικό κίνδυνο καταστρατηγήσεως.
- 44 Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 14 ανωτέρω, οι λόγοι για τους οποίους καταχωρίστηκε το όνομα του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους έχουν ως εξής:

«Εξέχων επιχειρηματίας δραστηριοποιούμενος στη Συρία με πολλαπλά οικονομικά συμφέροντα, ιδίως στους τομείς της ναυτιλίας και του τουρισμού. Ως εξέχων εφοπλιστής και στενός συνεργάτης του Rami Makhlouf (υποστηρικτής του καθεστώτος και εξάδελφος του Bashar al-Assad), ο Abdelkader Sabra παρέχει χρηματοοικονομική στήριξη στο συριακό καθεστώς, μεταξύ άλλων και μέσω υπεράκτιων εταιρειών. Ο Abdelkader Sabra επωφελείται επίσης από τους

δεσμούς του με το καθεστώς, γεγονός που του επέτρεψε να επεκτείνει τις δραστηριότητές του στον τομέα των ακινήτων. Εμπλέκεται επίσης στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και σε εμπορικές δραστηριότητες υπέρ του συριακού καθεστώτος και των συνεργατών του.»

- 45 Από τους λόγους καταχώρισεως του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους συνάγεται ότι το όνομά του καταχωρίστηκε και διατηρήθηκε στους επίμαχους καταλόγους, πρώτον, λόγω της ιδιότητάς του ως εξέχοντος επιχειρηματία δραστηριοποιούμενου στη Συρία και, δεύτερον, λόγω της σχέσεώς του με το συριακό καθεστώς. Με άλλα λόγια, η καταχώριση του ονόματος του προσφεύγοντος στηρίζεται, αφενός, στο κριτήριο της παραγράφου 2, στοιχείο α', του άρθρου 27 και του άρθρου 28 της αποφάσεως 2013/255, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την απόφαση 2015/1836, καθώς και στην παράγραφο 1α, στοιχείο α', του άρθρου 15, του κανονισμού 36/2012, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2015/1828 (κριτήριο του εξέχοντος επιχειρηματία που δραστηριοποιείται στη Συρία) και, αφετέρου, στο κριτήριο που ορίζεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 27 και του άρθρου 28 της εν λόγω αποφάσεως, καθώς και στην παράγραφο 1, στοιχείο α', του άρθρου 15 του εν λόγω κανονισμού (κριτήριο της σχέσεως με το καθεστώς).

3. *Επί των αποδεικτικών στοιχείων*

- 46 Για να δικαιολογήσει την καταχώριση του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους, το Συμβούλιο προσκόμισε το έγγραφο WK 1755/2020 INIT, το οποίο περιείχε πληροφοριακά στοιχεία που είναι διαθέσιμα στο κοινό, ήτοι συνδέσμους με ιστοτόπους, άρθρα στον Τύπο και στιγμιότυπα οθόνης προερχόμενα:
- από τον ιστότοπο «Aliqtisadi», με ημερομηνία διαδικτυακής αναζήτησης την 24η Σεπτεμβρίου 2018, στον οποίο ο προσφεύγων εμφανίζεται ως επικεφαλής του Συροτουρκικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών της Συρίας, ιδιοκτήτης της Sabra Maritime Agency και επενδυτής στον τομέα του τουρισμού· ο προσφεύγων περιγράφεται επίσης στον ανωτέρω ιστότοπο ως ένας από τους 100 σημαντικότερους επιχειρηματίες στη Συρία, ως ιδρυτής και πρόεδρος του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου καθώς και ως ιδρυτικός εταίρος της Phoenicia Tourism Company, της οποίας κατέχει το 85 % του κεφαλαίου·
  - από τον ιστότοπο «Syriandays», ο οποίος, σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2015, με τίτλο «Abdelkader Sabra is the President of the Syrian Chamber of Shipping» (Ο Abdelkader Sabra είναι ο Πρόεδρος του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου), αναφέρει ότι το διοικητικό συμβούλιο του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου συνήλθε στην πρώτη συνεδρίαση της τρίτης εκλογικής περιόδου παρουσία του Υπουργού Μεταφορών της Συρίας, ο οποίος αναφέρθηκε στον σημαντικό ρόλο του επιμελητηρίου αυτού προς όφελος της χώρας· επιπλέον, το άρθρο παραθέτει τα ονόματα των ατόμων που ψηφίστηκαν για την πλήρωση διαφόρων θέσεων, το δε όνομα του προσφεύγοντος αναγράφεται ως εκείνου που κατέλαβε τη θέση του προέδρου· τέλος, αναφέρεται ότι το εν λόγω επιμελητήριο συστάθηκε με τον νόμο 20 του 2006 και διακρίνεται για τη στήριξή του στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών·
  - από τον ιστότοπο «The Syria Report», με ημερομηνία διαδικτυακής αναζήτησης την 31η Οκτωβρίου 2018, ο οποίος αναφέρει ότι η Phoenicia Tourism Company συστάθηκε στις 5 Ιουλίου 2012 στην Ταρτούς (Συρία) στον τομέα της αναπτύξεως ξενοδοχειακών υποδομών και, επιπλέον, επισημαίνει ότι ο προσφεύγων κατέχει το 85 % των μετοχών της εταιρίας αυτής,

το συνολικό κεφάλαιο της οποίας ανέρχεται σε 1 εκατομμύριο λίρες Συρίας (περίπου 1 313 ευρώ).

- από τον ιστότοπο «The Syria Report», ο οποίος, σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2012, με τίτλο «Ministry of Tourism Awards New Contract to manage Arwad Hotel» (Το Υπουργείο Τουρισμού αναθέτει νέα σύμβαση για τη διαχείριση του ξενοδοχείου της Rouad), αναφέρει ότι το συριακό Υπουργείο Τουρισμού ανέθεσε στη Phoenicia Tourism Company σύμβαση για την κατασκευή και τη διαχείριση ξενοδοχείου τεσσάρων αστέρων στη νήσο Rouad, με διάρκεια σύμβασης 60 ετών· κατά το άρθρο, το ξενοδοχείο θα έχει 150 κλίνες και το κόστος αναπτύξεως εκτιμάται σε 700 εκατομμύρια λίρες Συρίας (περίπου 919 009 ευρώ)· αναφέρεται επίσης ότι ο προσφεύγων, ως γνωστός επενδυτής της Ταρτούς, δραστηριοποιείται σε διάφορους τομείς, μεταξύ των οποίων είναι ο ναυτιλιακός τομέας και εκείνος του εμπορίου·
- από τον ιστότοπο «The Syria Report», με ημερομηνία διαδικτυακής αναζήτησης την 1η Νοεμβρίου 2018, σύμφωνα με τον οποίο ο προσφεύγων είναι ο γενικός διευθυντής του Sabra Group, στον οποίον περιλαμβάνεται το ναυτιλιακό πρακτορείο Riamar Shipping, που διαθέτει οκτώ πλοία ελλιμενισμένα στον λιμένα της Ταρτούς· αναφέρεται, επίσης, ότι ο Sabra Group εξάγει ελαιόλαδο και απασχολεί 250 άτομα·
- από το πρακτορείο Τύπου Reuters, το οποίο, σε άρθρο του που δημοσιεύθηκε στις 15 Νοεμβρίου 2013, με τίτλο «Exclusive – [Bashar Al-]Assad allies profit from Syria’s lucrative food trade» (Αποκλειστικό – Οι σύμμαχοι του Bashar Al-Assad επωφελούνται από το επικερδές εμπόριο τροφίμων στη Συρία), επισημαίνει ότι, χρησιμοποιώντας εταιρίες «βιτρίνας» και επιχειρήσεις θαλασσίων μεταφορών, αναδύεται ένα συγκαλυμμένο δίκτυο εμπορίας και υλικοτεχνικής υποστηρίξεως που έχει ως σκοπό όχι μόνο την παραγωγή τροφίμων, αλλά και την επίτευξη μεγάλων αποδόσεων για τα μέλη του στενού κύκλου του Bashar Al-Assad· κατά το άρθρο αυτό, η Yass Marine, με έδρα στην Τρίπολη (Λίβανος) και στη Συρία, ανήκει στις επιχειρήσεις αυτές· το άρθρο επισημαίνει ότι, σύμφωνα με τις πληροφορίες σχετικά με τη θαλάσσια κυκλοφορία της εταιρίας αναλύσεως των θαλάσσιων δεδομένων, Windward, ο στόλος των φορτηγών πλοίων χύδην μεταφοράς ξηρού φορτίου της Yass Marine πραγματοποίησε παραδόσεις στη Συρία κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών από τους λιμένες της Ουκρανίας, της Ρωσίας και του Λιβάνου· επιπλέον, κατά το άρθρο, ο προσφεύγων, ένας από τους σημαντικότερους εφοπλιστές στη Συρία, συμμετέχει στο θαλάσσιο εμπόριο προς τις χώρες αυτές· τέλος, το άρθρο επισημαίνει ότι ιστότοποι της αντιπολίτευσης καθώς και ένας κατάλογος επιχειρηματιών καταδεικνύουν ότι ο προσφεύγων ήταν μέτοχος της Cham Holding, εταιρίας «στην οποία είχαν επιβληθεί κυρώσεις» και η οποία συνδεόταν με τον Rami Makhlouf·
- από την εφημερίδα *Le Monde*, η οποία, σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στις 30 Μαΐου 2014, με τίτλο «Οι Σύροι ολιγάρχες που υποστηρίζουν το καθεστώς [Bashar Al-] Assad», αναφέρει ότι ο Rami Makhlouf, με τρία άλλα πρόσωπα, μεταξύ των οποίων και ο προσφεύγων, έχει επενδύσει στην εισαγωγή τροφίμων, όπως σιτάρι, ρύζι, ζάχαρη και τσάι, τα οποία, σε αντίθεση με το πετρέλαιο, δεν υπόκεινται στο ευρωπαϊκή απαγόρευση εισαγωγής·
- από τον ιστότοπο «World Crunch», ο οποίος, σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στις 3 Ιουνίου 2014, με τίτλο «The Shady Syrian Oligarchs Who Keep The Regime afloat» (Οι σκοτεινοί Σύροι ολιγάρχες που διατηρούν ζωντανό το συριακό καθεστώς), επαναλαμβάνει, όσον αφορά τον προσφεύγοντα, τις ίδιες πληροφορίες με εκείνες που αναφέρονται στο προαναφερθέν άρθρο της εφημερίδας *Le Monde*·

- από τον ιστότοπο «Eqtsad», ο οποίος, σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στις 27 Ιανουαρίου 2019, με τίτλο «Abdelkader Sabra, partner of Rami Makhlouf, who is still Raising the Turkish flag in the office» (Abdelkader Sabra, συνεργάτης του Rami Makhlouf, ο οποίος σηκώνει ακόμη την τουρκική σημαία στο γραφείο του), περιγράφει τον προσφεύγοντα ως ωφελούμενο από την πολιτική του Bashar Al-Assad, ο οποίος από το 2002 επέτρεψε σε μία «σημαντική κοινωνική τάξη» να πραγματοποιήσει επενδύσεις στη Συρία· σύμφωνα με το άρθρο, ο προσφεύγων ίδρυσε το ναυτιλιακό πρακτορείο Abdul Kader Sabra (στο εξής: AKSSA) το 2002, μια εταιρία που κατέληξε να διαθέτει στόλο με περισσότερα από 350 πλοία· το άρθρο αναφέρει επίσης ότι είναι ο πρόεδρος του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου από της συστάσεώς του το 2006, καθώς και ο πρόεδρος του Συροτουρκικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών της Συρίας και ο αντιπρόεδρος του Συρορωσικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών· περιγράφεται επίσης ως ένας από τους σημαντικούς συνεργάτες του Rami Makhlouf· κατά το άρθρο αυτό, οι δραστηριότητες του προσφεύγοντος στον ναυτιλιακό τομέα του παρείχαν τη δυνατότητα να αναπτύξει εμπορικές σχέσεις με διάφορες χώρες, όπως, μεταξύ άλλων, ειδικότερα, την Ιταλία, την Ελλάδα, την Τουρκία και την Κύπρο· συναφώς, κατά το άρθρο, ο προσφεύγων διορίστηκε επικεφαλής του Συροτουρκικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών της Συρίας, επιτελώντας σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των εμπορικών και πολιτικών σχέσεων με την Τουρκία· το άρθρο επισημαίνει επίσης ότι ο προσφεύγων επένδυσε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στο «σύστημα Assad» και αναδείχθηκε σε σημαντική προσωπικότητα σε διάφορους τομείς· επιπλέον, κατά το άρθρο, από το 2005 ο προσφεύγων άρχισε να επεκτείνει τις δραστηριότητές του και έχει επενδύσει στον τομέα των ακινήτων και στο εμπόριο τροφίμων με τον Rami Makhlouf· το άρθρο αναφέρει επίσης ότι έχει ιδρύσει εργοστάσιο παραγωγής ελαιολάδου, το οποίο εξήγαγε σε μεγάλες ποσότητες, καθώς και άλλο εργοστάσιο για την κατασκευή εμπορευματοκιβωτίων από γυαλί, πλαστικό και μέταλλο· κατά το άρθρο, μετά την επανάσταση του 2011 και την επιβολή «κυρώσεων» εις βάρος της Cham Holding και των επιχειρηματιών που συμμετέχουν στην εταιρία αυτή, ο προσφεύγων αποχώρησε σύντομα από την εταιρία και διακήρυξε την αθωότητά του· από το 2012, συνεχίζει το άρθρο, ο προσφεύγων μετεγκαταστάθηκε σταδιακά στον Λίβανο και διαχειρίζεται τις υποθέσεις του από τη χώρα αυτή, γεγονός που οδήγησε το καθεστώς στην κατάσχεση των ακινήτων και των κινητών περιουσιακών του στοιχείων, με την κατηγορία ότι εισήγαγε λαθραία εμπορεύματα στη Συρία· σύμφωνα με το άρθρο, πολλοί παρατηρητές περιέγραψαν την ανωτέρω κίνηση του καθεστώτος ως προσπάθεια προστασίας του προσφεύγοντος, ιδίως από τις «κυρώσεις», υπό την προϋπόθεση ότι θα παρείχε ορισμένες υπηρεσίες στο συριακό καθεστώς από άλλη τοποθεσία· το άρθρο προσθέτει ότι δεν υπήρχε κανένα νέο σχετικά με τον προσφεύγοντα μέχρι τις αρχές του 2018, έτος κατά το οποίο ο προσφεύγων και άλλοι Σύροι επιχειρηματίες απέκτησαν τη λιβανική ιθαγένεια· τέλος, το άρθρο αναφέρει συναφώς, αφενός, ότι τα λιβανικά μέσα ενημέρωσης κίνησαν εκστρατεία εναντίον του, κατηγορώντας το κράτος του Λιβάνου ότι συνωμοτεί με επιχειρηματίες για να βρει τρόπο καταστρατηγήσεως των περιοριστικών μέτρων που τους έχουν επιβληθεί και, αφετέρου, ότι ο προσφεύγων απέκτησε τη λιβανική ιθαγένεια λόγω της εμπλοκής του σε δραστηριότητες με τη Χεζμπολάχ, από νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέχρι τον εμπορικό εφοδιασμό του κόμματος, δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποίησε τον στόλο του·
- από τον ιστότοπο «The Syria Report», ο οποίος, σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στις 5 Ιουνίου 2018, με τίτλο «Dozens of Syrian Investors to be granted Lebanese Citizenship» (Δεκάδες Σύροι επενδυτές πρόκειται να αποκτήσουν λιβανική ιθαγένεια), επισημαίνει ότι ο προσφεύγων είναι εξέχων επενδυτής της Ταρτούς, ο οποίος δραστηριοποιείται στον ναυτιλιακό τομέα, ότι, επιπλέον, πολλοί Σύροι επενδυτές αντιμετωπίζουν προβλήματα ως προς το άνοιγμα και τη λειτουργία τραπεζικού λογαριασμού στον Λίβανο και ότι η απόκτηση

λιβανικής ταυτότητας θα βοηθούσε στην παράκαμψη αυτής της δυσκολίας και θα μπορούσε να ζητηθεί για τον λόγο αυτόν·

- από τον ιστότοπο «al Arabiya News», ο οποίος, σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στις 8 Ιουνίου 2018, με τίτλο «Lebanese nationality to Syria involved in smuggling... Know it! (Λιβανική ιθαγένεια για τη Συρία που εμπλέκεται στο λαθρεμπόριο... Μάθετέ το!), αναφέρεται στην αντιπαράθεση που δημιουργήθηκε με τη χορήγηση της λιβανικής ιθαγένειας σε πολλά πρόσωπα από διάφορες χώρες, μεταξύ των οποίων και η Συρία· ο προσφεύγων περιλαμβάνεται, κατά το άρθρο αυτό, μεταξύ των προσώπων που έχουν πολιτογραφηθεί Λιβανέζοι· περιγράφεται ως διατηρών «ύποπτες» οικονομικές σχέσεις με το καθεστώς Bashar Al-Assad και, ειδικότερα, με τον Rami Makhoul· συναφώς, το άρθρο παραθέτει τις πληροφορίες σχετικά με τη σχέση συνεργασίας μεταξύ του τελευταίου και του προσφεύγοντος, όπως αυτές προκύπτουν από το προαναφερθέν άρθρο της 30ής Μαΐου 2014 που δημοσιεύθηκε στη *Le Monde*· το άρθρο επισημαίνει ότι ο προσφεύγων είναι «άνθρωπος του γραφείου», ότι ήταν επίτιμος πρέσβης της Τουρκίας στη Συρία, ότι διατέλεσε επίσης επικεφαλής του Συροτουρκικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών της Συρίας το 2012 και ότι ήταν αντιπρόεδρος του Συρορωσικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών από της συστάσεώς του· προσθέτει ότι ο προσφεύγων είναι ο πρόεδρος του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου, ότι είναι μέτοχος της Cham Holding, πλην όμως η καταχώριση της εταιρίας αυτής στους καταλόγους περιοριστικών μέτρων της Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής τον οδήγησε να απομακρυνθεί από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και να παρουσιαστεί ως μη έχων πλέον συμμετοχή στην ανωτέρω εταιρία· το άρθρο προσθέτει ότι η AKSSA, ναυτιλιακή εταιρία ειδικευμένη στη διαχείριση και την κυριότητα πλοίων, έχει δύο υποκαταστήματα στην Ιταλία και την Ελλάδα και κατέχει, επιπλέον, την OVO (Olive Virgin Oil Company), η οποία εξάγει ελαιόλαδο· το άρθρο μνημονεύει επίσης ένα από τα μεγαλύτερα εργοστάσια της περιοχής, το οποίο παράγει εμπορευματοκιβώτια από γυαλί, μέταλλο και πλαστικό· κατά το άρθρο, ο προσφεύγων είναι ο πρόεδρος του Abdelkader Sabra Group, ο οποίος εδρεύει στην παράκτια επαρχία της Ταρτούς· τέλος, το άρθρο αναφέρει ότι η ακίνητη και κινητή περιουσία της AKSSA κατασχέθηκε το 2012 δυνάμει της αποφάσεως 932 του συριακού Υπουργείου Οικονομικών, λόγω παραβάσεως των κανόνων εισαγωγής που συνίστατο στο λαθρεμπόριο αγαθών στην υπόθεση 208 του 2012· το άρθρο προσθέτει ότι ο προσφεύγων αποφάσισε να διευθετήσει την υπόθεση με φιλικό διακανονισμό, οπότε η κατάσχεση ήρθη μετά την καταβολή προστίμου·
- από τον ιστότοπο «Asharq Al-Awsat», ο οποίος, σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στις 8 Ιουνίου 2018, με τίτλο «Exclusive – 4 “Suspicious” Names behind Freezing of Lebanon’s Naturalization Decree» (Αποκλειστικό – 4 «ύποπτα» ονόματα πίσω από την αναστολή του λιβανικού διατάγματος περί πολιτογράφησης), παρέχει λεπτομερή στοιχεία όσον αφορά τη δημοσίευση από τις αρχές του Λιβάνου 400 ονομάτων προσώπων που απέκτησαν τη λιβανική ιθαγένεια σύμφωνα με αμφιλεγόμενο κυβερνητικό διάταγμα και καταδεικνύει, επίσης, τον προσφεύγοντα ως τον πρόεδρο του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου·
- από τον ιστότοπο «Enab Baladi», ο οποίος, σε άρθρο της 10ης Ιουνίου 2018, με τίτλο «The establishment of companies and naturalization Lebanon ride [Bashar Al-] Assad to circumvent sanctions» (Η ίδρυση εταιριών και η πολιτογράφηση... Ο Λίβανος βοηθά τον Bashar Al-Assad να παρακάμψει τις κυρώσεις), επισημαίνει ότι, μεταξύ των ονομάτων των προσώπων που έχουν περιληφθεί στο λιβανικό διάταγμα περί πολιτογράφησης, περιλαμβάνεται και αυτό του προσφεύγοντος, ο οποίος περιγράφεται ως ένας από τους 100 πιο σημαντικούς επιχειρηματίες της Συρίας· κατά το άρθρο, ο προσφεύγων κατέχει τη Sabra Maritime Agency, είναι ο επικεφαλής του Συροτουρκικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών της Συρίας και ο «πρώτος»

πρόεδρος του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου· το άρθρο μνημονεύει επίσης την Cham Holding, η οποία ανήκει στον Rami Makhoul και από την οποία ο προσφεύγων αποχώρησε αφότου οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής επέβαλαν «κυρώσεις» εις βάρος της· τέλος, το άρθρο προσθέτει ότι, σύμφωνα με έναν αναλυτή, οι Σύριοι επιχειρηματίες θέλουν να απαλλαγούν από τις «κυρώσεις» που τους έχουν επιβληθεί· από την άποψη αυτή, η απόκτηση της λιβανικής ιθαγένειας τους επιτρέπει, σύμφωνα με το άρθρο, να ανοίξουν λογαριασμούς και να προβαίνουν σε καταθέσεις σε λιβανικές τράπεζες·

- από τον ιστότοπο «Al Janoubia», ο οποίος, σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στις 8 Ιουνίου 2018, με τίτλο «Abdelkader Sabra became Lebanese» (Ο Abdelkader Sabra έγινε Λιβανέζος), διευκρινίζει ότι το όνομα του προσφεύγοντος κατέστη προσφάτως διάσημο λόγω του διατάγματος περί πολιτογραφίσεως που δημοσιεύθηκε στον Λίβανο και ότι συνδέεται στενά με τον πρόεδρο Bashar Al-Assad, καθώς και ότι είναι σημαντικός μέτοχος της Cham Holding, η οποία ανήκει στον Rami Makhoul·
- από τον ιστότοπο του Middle East Institute for Research and Strategic Studies (MEIRSS), ο οποίος, σε άρθρο που δημοσιεύθηκε στις 20 Ιουνίου 2018, με τίτλο «Lebanese Nationalization decree: Sanction Evasion & Shady Business?» (Λιβανικό διάταγμα περί πολιτογραφίσεως: καταστρατήγηση των κυρώσεων και αδιαφανής επιχειρηματικότητα;), μνημονεύει το προεδρικό διάταγμα με το οποίο χορηγήθηκε η λιβανική ιθαγένεια σε 407 αλλοδαπούς διαφόρων χωρών· το άρθρο αναφέρεται επίσης στην αντιπαράθεση στην πολιτική και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, την οποία προκάλεσε το διάταγμα αυτό, διευκρινίζει ότι σε πλείονες Σύρους επιχειρηματίες που συνδέονται στενά με τον Πρόεδρο Bashar Al-Assad χορηγήθηκε η λιβανική ιθαγένεια, ότι πολλά από τα άτομα που πολιτογραφήθηκαν συνδέονται οικονομικώς και πολιτικώς με το συριακό καθεστώς και υπόκεινται σε διαρκή έλεγχο και σε περιοριστικά μέτρα εκ μέρους της Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και ότι, εξάλλου, ο προσφεύγων, στον οποίο χορηγήθηκε η λιβανική ιθαγένεια, είναι μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Cham Holding, εταιρίας στην οποία επιβλήθηκαν περιοριστικά μέτρα εκ μέρους της Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής· τέλος, το άρθρο αναφέρει ότι ο προσφεύγων συνέβαλε στη σύσταση εταιρίας στον Λίβανο, με την επωνυμία Yass Marine Group, η οποία ενεπλάκη σε σκάνδαλο στη Συρία σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων.

- 47 Επιπλέον, το Συμβούλιο προσκόμισε το έγγραφο με αριθμό αναφοράς WK 7118/2020 INIT, της 23ης Ιουλίου 2020, το οποίο περιέχει προσβάσιμα στο κοινό πληροφοριακά στοιχεία, προκειμένου να υποστηρίξει την καταχώριση του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους.
- 48 Υπενθυμίζεται ότι οι αρχικές πράξεις και οι πράξεις περί διατηρήσεως εκδόθηκαν, αντιστοίχως, στις 17 Φεβρουαρίου και στις 28 Μαΐου 2020.
- 49 Κατά πάγια νομολογία, η νομιμότητα πράξεως της Ένωσης πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα τα διαθέσιμα πραγματικά και νομικά στοιχεία κατά τον χρόνο εκδόσεως της πράξεως (βλ. αποφάσεις της 3ης Σεπτεμβρίου 2015, Inuit Tapiriit Kanatami κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-398/13 P, EU:C:2015:535, σκέψη 22 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 4ης Σεπτεμβρίου 2015, NIOB κ.λπ. κατά Συμβουλίου, T-577/12, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2015:596, σκέψη 112 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Συνεπώς, το Συμβούλιο δεν μπορεί να επικαλεστεί ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου στοιχεία στα οποία δεν στηρίχθηκε κατά την έκδοση των προσβαλλόμενων πράξεων, προκειμένου να αιτιολογήσει το βάσιμο της

καταχωρίσεως και της διατηρήσεως του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους (πρβλ. απόφαση της 14ης Απριλίου 2021, Al Tarazi κατά Συμβουλίου, T-260/19, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:187, σκέψη 69 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 50 Το έγγραφο με αριθμό αναφοράς WK 7118/2020 INIT είναι μεταγενέστερο της εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων, δεν μπορεί, επομένως, να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο της εξετάσεως της υπό κρίση προσφυγής. Κατά συνέπεια, τα επιχειρήματα των διαδίκων που στηρίζονται στο έγγραφο αυτό δεν είναι δυνατό να ευδοκιμήσουν.
- 51 Εξάλλου, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων προέβαλε για πρώτη φορά ότι 18 από τα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε το Συμβούλιο για να αποδείξει το βάσιμο των λόγων καταχωρίσεως που τον αφορούσαν ήταν παλαιά, καθώς χρονολογούνται πριν από το 2015, ή δεν φέρουν κανένα χρονικό προσδιορισμό.
- 52 Το νέο αυτό επιχείρημα, το οποίο φαίνεται ότι αποσκοπεί να θέσει υπό αμφισβήτηση την αξιοπιστία ή τη σημασία ορισμένων αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε το Συμβούλιο, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτο. Συγκεκριμένα, ο προσφεύγων δεν προσδιόρισε τα αποδεικτικά στοιχεία των οποίων την αξιοπιστία ή τη σημασία σκόπευε να αμφισβητήσει, γεγονός που δεν επέτρεψε στο Συμβούλιο να οργανώσει την άμυνά του ως προς την εν λόγω επιχειρηματολογία και δεν επιτρέπει στο Γενικό Δικαστήριο να αποφανθεί (πρβλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 6ης Φεβρουαρίου 2019, TN κατά ENISA, T-461/17, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:63, σκέψη 65 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Εν πάση περιπτώσει, το Γενικό Δικαστήριο δεν έχει υποχρέωση να αναζητεί και να εντοπίζει, μεταξύ των συνημμένων στην προσφυγή εγγράφων, τα αποδεικτικά στοιχεία που θα μπορούσε να θεωρήσει ως εκείνα τα οποία ο προσφεύγων σκοπούσε να επικρίνει (πρβλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση της 5ης Οκτωβρίου 2020, Broughton κατά Eurojust, T-87/19, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2020:464, σκέψη 58).

4. Επί της ιδιότητας του εξέχοντος επιχειρηματία που δραστηριοποιείται στη Συρία

- 53 Πρέπει να εξεταστεί αν το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε το Συμβούλιο ανταποκρίνεται στο βάρος αποδείξεως που φέρει, βάσει της νομολογίας που παρατίθεται στη σκέψη 38 ανωτέρω, και συνιστά, επομένως, δέσμη αρκούντως συγκεκριμένων, σαφών και συγκλινουσών ενδείξεων προκειμένου να τεκμηριώσει τον πρώτο λόγο καταχωρίσεως του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους.
- 54 Από τους λόγους καταχωρίσεως, όπως υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 14 και 44 ανωτέρω, προκύπτει ότι η ιδιότητα του προσφεύγοντος ως εξέχοντος επιχειρηματία δραστηριοποιούμενου στη Συρία στηρίζεται στα οικονομικά του συμφέροντα, πρώτον, στον ναυτιλιακό τομέα, δεύτερον, στον τομέα του τουρισμού και, τρίτον, σε άλλους τομείς. Πρέπει επίσης να εξεταστούν, στο πλαίσιο αυτό, οι διάφορες θέσεις που κατέχει ο προσφεύγων.

α) Επί των οικονομικών συμφερόντων του προσφεύγοντος στον ναυτιλιακό τομέα

- 55 Πρώτον, διαπιστώνεται ότι από τους ιστοτόπους «Aliqtisadi» και «Enab Baladi» προκύπτει ότι ο προσφεύγων κατέχει τη Sabra Maritime Agency. Δεύτερον, σύμφωνα με τις πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στους ιστοτόπους «Eqstad» και «al Arabiya News», ο προσφεύγων είναι ο ιδιοκτήτης της AKSSA, επιχειρήσεως δραστηριοποιούμενης στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, ειδικευμένης στις εφοπλιστικές δραστηριότητες και την πλοιοκτησία. Κατά το

άρθρο που δημοσιεύθηκε στο «al Arabiya News», η εταιρία αυτή έχει δύο υποκαταστήματα, με έδρα την Ιταλία και την Ελλάδα. Τρίτον, κατά το άρθρο που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο «The Syria Report», ο προσφεύγων είναι ο γενικός διευθυντής του Sabra Group, ο οποίος περιλαμβάνει τη Riamar Shipping, που κατέχει οκτώ πλοία ελλιμενισμένα στον λιμένα της Ταρτούς. Τέλος, τέταρτον, σύμφωνα με τις πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στον ιστότοπο του πρακτορείου τύπου Reuters και στον ιστότοπο του MEIRSS, ο προσφεύγων είναι ιδιοκτήτης της Yass Marine, η οποία έχει έδρα τόσο τον Λίβανο όσο και τη Συρία.

- 56 Έτσι, τα αποδεικτικά στοιχεία που περιέχονται στο έγγραφο WK 1755/2020 INIT συνηγορούν υπέρ του ότι ο προσφεύγων έχει πολλαπλά οικονομικά συμφέροντα στον ναυτιλιακό τομέα. Αντιθέτως, διαπιστώνεται ότι τα εν λόγω αποδεικτικά στοιχεία δεν μνημονεύουν ούτε τη Navi Wood ούτε την Abdulkader Sabra & Ahmad Mushir Sharif Shipping Agency, οντότητες στις οποίες αναφέρεται ο προσφεύγων στα δικόγραφά του. Λαμβανομένου υπόψη του βάρους αποδείξεως που φέρει το Συμβούλιο, όπως αυτό επισημάνθηκε στη σκέψη 38 ανωτέρω, και της νομολογίας που παρατίθεται στη σκέψη 49 ανωτέρω, δεν μπορεί να γίνει δεκτό να επικαλείται το Συμβούλιο, προκειμένου να αιτιολογήσει το βάσιμο των προσβαλλόμενων πράξεων, τα επιχειρήματα που προέβαλε ο προσφεύγων στο πλαίσιο της προσφυγής. Κατά συνέπεια, οι οντότητες Navi Wood και Abdulkader Sabra & Ahmad Mushir Sharif Shipping Agency δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη προκειμένου να αποδειχθεί ότι ο προσφεύγων έχει οικονομικά συμφέροντα στον ναυτιλιακό κλάδο.
- 57 Όσον αφορά τα πολλαπλά οικονομικά του συμφέροντα στον ναυτιλιακό τομέα, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι αυτά είναι πλέον αμελητέα, στο μέτρο που όλες οι εταιρίες του έχουν λυθεί, με εξαίρεση την AKSSA, η οποία, ωστόσο, εμφανίζει σοβαρές ζημίες.
- 58 Πρώτον, όσον αφορά την AKSSA, ο προσφεύγων προσκόμισε, αφενός, τις οικονομικές καταστάσεις της εταιρίας αυτής για τα έτη 2004, 2010, 2017, 2018 και 2019, στις οποίες διενεργήθηκε έλεγχος από τον Α, και, αφετέρου, γράφημα που απεικονίζει τον ετήσιο αριθμό πλοίων για τη ναύλωση των οποίων μεσολάβησε η εν λόγω εταιρία κατά τη διάρκεια των ίδιων ετών.
- 59 Τέλος, ο προσφεύγων προσκόμισε, σε παράρτημα του υπομνήματος απαντήσεως, πίνακα στον οποίον περιλαμβάνεται ο αριθμός των πλοίων για τη ναύλωση των οποίων μεσολάβησε καθένα από τα συριακά ναυτιλιακά πρακτορεία κατά τη διάρκεια του 2017. Τα στοιχεία αυτά προέρχονται, κατά τον προσφεύγοντα, από το Ναυτιλιακό Επιμελητήριο της Συρίας. Πρόκειται για ευαίσθητες από εμπορικής απόψεως πληροφορίες οι οποίες παρασχέθηκαν ανεπισήμως κατόπιν αιτήσεως.
- 60 Το Συμβούλιο αμφισβητεί, κατ' ουσίαν, την αξιοπιστία των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε ο προσφεύγων. Υποστηρίζει συναφώς ότι δεν προκύπτει σαφώς από τις προσκομισθείσες οικονομικές καταστάσεις η απάντηση στο ερώτημα αν αυτές ελέγχθηκαν από ανεξάρτητο παρεμβαίνοντα ή αν απλώς καταρτίστηκαν από τον προσφεύγοντα ή από εκπρόσωπο της AKSSA. Το ίδιο ισχύει και για το γράφημα που απεικονίζει τον ετήσιο αριθμό πλοίων για τη ναύλωση των οποίων μεσολάβησε η εν λόγω εταιρία.
- 61 Όσον αφορά τις οικονομικές καταστάσεις, το Συμβούλιο προσθέτει, με το υπόμνημα ανταπάντησεως, ότι το έγγραφο που προσκόμισε ο προσφεύγων σε παράρτημα του υπομνήματος απαντήσεως και το οποίο συνίσταται σε αντίγραφο του μητρώου της συριακής ενώσεως επαγγελματιών στους τομείς των οικονομικών και της λογιστικής, στο οποίο

περιλαμβάνεται ο Α ως ανεξάρτητος ελεγκτής, δεν αποδεικνύει ότι οι οικονομικές αυτές καταστάσεις ελέγχθηκαν από ανεξάρτητο ελεγκτή ή ότι η σφραγίδα που εμφανίζεται σε αυτές προέρχεται πράγματι από τον Α.

- 62 Τέλος, όσον αφορά τον πίνακα που προέρχεται από το συριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο, το Συμβούλιο επισημαίνει ότι το έγγραφο αυτό δεν περιέχει καμία επίσημη σήμανση που να επιτρέπει στον αναγνώστη να γνωρίζει από ποια πηγή προέρχεται. Μόνον οι παρατηρήσεις του προσφεύγοντος αποδεικνύουν σχέση μεταξύ του εγγράφου αυτού και του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου.
- 63 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, το Δικαστήριο και το Γενικό Δικαστήριο δικάζουν με βάση την αρχή της ελεύθερης εκτιμήσεως των αποδείξεων και ότι το μόνο εφαρμοστέο κριτήριο εκτιμήσεως των προσκομιζόμενων αποδείξεων είναι η αξιοπιστία τους. Επιπροσθέτως, για την εκτίμηση της αποδεικτικής αξίας ενός εγγράφου, πρέπει να ελέγχεται η αληθοφάνεια της περιεχόμενης σε αυτό πληροφορίας και να λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, η προέλευση του εγγράφου, οι περιστάσεις υπό τις οποίες καταρτίστηκε και ο αποδέκτης του και να εξετάζεται, αν το έγγραφο είναι, ως εκ του περιεχομένου του, λογικό και αξιόπιστο (πρβλ. απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2012, Shell Petroleum κ.λπ. κατά Επιτροπής, Τ-343/06, ΕΥ:Τ:2012:478, σκέψη 161 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 64 Εν προκειμένω, όσον αφορά, πρώτον, τις οικονομικές καταστάσεις που προσκόμισε ο προσφεύγων, επισημαίνεται ότι αυτός προσκομίζει αντίγραφο του μητρώου της συριακής ενώσεως επαγγελματιών στους τομείς των οικονομικών και της λογιστικής, στο οποίο περιλαμβάνεται ο Α. Επομένως, πρόκειται πράγματι για ανεξάρτητο ελεγκτή.
- 65 Βεβαίως, το όνομα του Α δεν περιλαμβάνεται στις οικονομικές καταστάσεις που προσκόμισε ο προσφεύγων. Εντούτοις, το Γενικό Δικαστήριο δεν εντοπίζει πρόδηλες παρατυπίες ή σαφείς ενδείξεις που να γεννούν αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον οι οικονομικές αυτές καταστάσεις ελέγχθηκαν από τον ανεξάρτητο ελεγκτή Α. Επιπλέον, το Συμβούλιο δεν προβάλλει την ύπαρξη αποκλίσεων στα έγγραφα αυτά, οι οποίες να τους στερούν τον λογικό και αξιόπιστο χαρακτήρα τους κατά την έννοια της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 63 ανωτέρω.
- 66 Όσον αφορά, δεύτερον, το προσκομισθέν γράφημα, ο προσφεύγων αναγνώρισε, με το υπόμνημα απαντήσεως, ότι το έχει καταρτίσει ο ίδιος. Συναφώς, το γράφημα αυτό στηρίζεται στα δεδομένα τα σχετικά με τον αριθμό των πλοίων για τη ναύλωση των οποίων μεσολάβησε η ΑΚSSA και τα οποία περιλαμβάνονται και στις οικονομικές καταστάσεις, με αποτέλεσμα το γεγονός ότι ο ίδιος ο προσφεύγων συνέταξε το επίμαχο γράφημα να μην έχει καμιά επίπτωση στον λογικό και αξιόπιστο χαρακτήρα του.
- 67 Τέλος, όσον αφορά, τρίτον, τον πίνακα που προσκόμισε ο προσφεύγων, διαπιστώνεται, όπως επισήμανε και το Συμβούλιο, ότι η προέλευση των δεδομένων που περιλαμβάνονται σε αυτόν είναι άγνωστη, καθόσον δεν περιέχονται σε αυτόν στοιχεία που να συνδέουν τα εν λόγω δεδομένα με το συριακό Ναυτιλιακό Επιμελητήριο. Επιπλέον, ο αριθμός των πλοίων για τη ναύλωση των οποίων μεσολάβησε η ΑΚSSA σύμφωνα με τον πίνακα αυτόν διαφέρει από τον αριθμό που προκύπτει από τις οικονομικές καταστάσεις της εν λόγω εταιρίας. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο πίνακας δεν μπορεί να έχει αρκούντως λογικό και αξιόπιστο χαρακτήρα, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 63 ανωτέρω, και πρέπει να απορριφθεί.
- 68 Αντιθέτως, οι οικονομικές καταστάσεις και το γράφημα μπορούν να ληφθούν υπόψη από το Γενικό Δικαστήριο.

- 69 Συναφώς, από την ανάγνωση των οικονομικών καταστάσεων της AKSSA που κοινοποίησε ο προσφεύγων προκύπτει ότι η εταιρία αυτή υπέστη σημαντική μείωση στον αριθμό των πλοίων για τη ναύλωση των οποίων μεσολάβησε, καθώς και στα καθαρά έσοδά της. Συγκεκριμένα, ο αριθμός των προαναφερθέντων πλοίων μειώθηκε από 145 το 2004 σε 3 το 2019. Ομοίως, τα καθαρά έσοδα μειώθηκαν από 652 831,44 δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών (USD) (περίπου 591 654,38 ευρώ) το 2004 σε 5 989,00 δολάρια (περίπου 5 427,77 ευρώ) το 2019. Εντούτοις, τα καθαρά έσοδα παραμένουν περισσότερα από τα έξοδα. Με άλλα λόγια, από λογιστικής απόψεως, η εταιρία δεν είναι ζημιογόνος. Επιπλέον, ο αριθμός των πλοίων για τη ναύλωση των οποίων μεσολάβησε η AKSSA το 2018 ήταν μεγαλύτερος από τον αριθμό του 2017, έστω και αν τα καθαρά έσοδα μειώθηκαν κατά τη διάρκεια των δύο αυτών ετών. Επιπλέον, όπως επισήμανε το Συμβούλιο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, οι μισθολογικές δαπάνες μειώθηκαν ελάχιστα μεταξύ του 2004 και του 2019, όπερ καταδεικνύει, τουλάχιστον, κάποια σταθερότητα στο απασχολούμενο προσωπικό. Ομοίως, οι δαπάνες ύδατος και ηλεκτρικής ενέργειας αυξήθηκαν, γεγονός που μαρτυρεί, αν μη τι άλλο, τη συνέχιση της δραστηριότητας της AKSSA. Τέλος, τα αποτελέσματα χρήσεως της AKSSA πρέπει να εξεταστούν στο γενικό πλαίσιο της καταστάσεως του συριακού ναυτιλιακού τομέα. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από το άρθρο που δημοσιεύθηκε στις 9 Οκτωβρίου 2013 από το πρακτορείο Τύπου Reuters, με τίτλο «Syria's shipping trade Struggles as war risks bite» (Το θαλάσσιο εμπόριο της Συρίας, που πλήττεται από τους κινδύνους του πολέμου, αντιμετωπίζει δυσχέρειες), το οποίο προσκόμισε ο προσφεύγων, ο αριθμός των πλοίων που ελλιμενίζονται στους συριακούς λιμένες μειώθηκε σημαντικά λόγω της συρράξεως στη Συρία. Υπό τις συνθήκες αυτές, η μείωση του αριθμού των πλοίων για τη ναύλωση των οποίων μεσολάβησε η AKSSA και των καθαρών εσόδων της δεν καταδεικνύει κατ' ανάγκην ότι απώλεσε τη σημαντική της θέση στον κλάδο της δραστηριότητας των ναυτιλιακών πρακτορείων.
- 70 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο προσφεύγων δεν κατόρθωσε να αποδείξει ότι το οικονομικό συμφέρον που αντιπροσωπεύει γι' αυτόν η κυριότητα της AKSSA είναι αμελητέο.
- 71 Κατά δεύτερον, όσον αφορά τη Sabra Maritime Agency, και ειδικότερα τον ισχυρισμό του προσφεύγοντος ότι η εταιρία αυτή εθνικοποιήθηκε, όπως προκύπτει από το στιγμιότυπο οθόνης του ιστοτόπου του Υπουργείου Μεταφορών της Συρίας, το οποίο προσκόμισε ο προσφεύγων και το οποίο περιέχει περιγραφή του ναυτιλιακού κλάδου, από 1ης Ιανουαρίου 1981, το ναυτιλιακό πρακτορείο της συριακής Κυβερνήσεως κατέστη ο μοναδικός πράκτορας για όλες τις ναυτιλιακές εταιρίες, τους πλοιοκτήτες και τους μεταφορείς προς τους συριακούς λιμένες. Από την περιγραφή αυτή μπορεί να συναχθεί ότι από την ανωτέρω ημερομηνία ο τομέας δραστηριότητας των ναυτιλιακών πρακτορείων εθνικοποιήθηκε στη Συρία. Εντούτοις, προκύπτει επίσης ότι το νομοθετικό διάταγμα 55 του 2002 επέτρεψε τη δραστηριοποίηση στον τομέα δραστηριότητας των ναυτιλιακών πρακτορείων από φυσικά και νομικά πρόσωπα για τη μεσολάβηση με σκοπό τη ναύλωση εμπορικών πλοίων προς τους συριακούς λιμένες τόσο στον τομέα της μεταφοράς επιβατών όσο και στον τομέα της μεταφοράς εμπορευμάτων. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι, δυνάμει αυτού του νομοθετικού διατάγματος, ο τομέας δραστηριότητας των ναυτιλιακών πρακτορείων ιδιωτικοποιήθηκε από το 2002.
- 72 Όσον αφορά το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι η άδεια της Sabra Maritime Agency ακυρώθηκε κατόπιν της εθνικοποίησής της και ότι η εταιρία αυτή κατέστη εν συνεχεία αδρανής και, τέλος, διαγράφηκε από το εμπορικό μητρώο, πρέπει να επισημανθεί ότι ο προσφεύγων προσκομίζει έγγραφο της διευθύνσεως Εσωτερικού Εμπορίου και Προστασίας των Καταναλωτών της Ταρτούς, της 28ης Σεπτεμβρίου 2020, σύμφωνα με το οποίο ορισμένες εταιρικές επωνυμίες δεν περιλαμβάνονται στο εμπορικό μητρώο της Ταρτούς. Πρόκειται, μεταξύ άλλων, για τις ακόλουθες εταιρικές επωνυμίες: Sabra Group, Sabra Maritime Agency και Yass Marine.

- 73 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Sabra Maritime Agency είναι μια από τις εταιρικές επωνυμίες που μνημονεύονται στο έγγραφο που παρατίθεται στη σκέψη 72 ανωτέρω. Επομένως, μολονότι ο προσφεύγων δεν κατόρθωσε να αποδείξει ότι το πρακτορείο αυτό εθνικοποιήθηκε, εντούτοις, απέδειξε ότι καμία εταιρία φέρουσα την επωνυμία αυτή δεν ήταν καταχωρισμένη στο εμπορικό μητρώο της Ταρτούς.
- 74 Πάντως, ελλείπει αποδεικτικών στοιχείων εκ μέρους του Συμβουλίου προς απόδειξη του ότι η Sabra Maritime Agency ήταν καταχωρισμένη στο εμπορικό μητρώο της Ταρτούς υπό διαφορετική επωνυμία, το συμπέρασμα που διατυπώνεται στη σκέψη 73 ανωτέρω δεν μπορεί να τεθεί εν αμφιβόλω από το επιχείρημα του Συμβουλίου ότι, κατ' ουσίαν, δεν είναι καταχωρισμένες στο εμπορικό μητρώο της Ταρτούς οι επίμαχες επωνυμίες «όπως αναφέρονται κατά κυριολεξία» στο έγγραφο της διευθύνσεως εσωτερικού εμπορίου και προστασίας των καταναλωτών της Ταρτούς, της 28ης Σεπτεμβρίου 2020. Ομοίως, ελλείπει συγκεκριμένων στοιχείων, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα του Συμβουλίου ότι η επωνυμία των οντοτήτων μπορεί να παρουσιάζει ορισμένες μεταβολές λόγω, μεταξύ άλλων, μεταφραστικών προβλημάτων.
- 75 Τρίτον, όσον αφορά τη Riamar Shipping, η οποία, κατά τον προσφεύγοντα, έχει λυθεί, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την απόφαση 77 της διευθύνσεως εσωτερικού εμπορίου και προστασίας των καταναλωτών της Ταρτούς, της 20ής Νοεμβρίου 2018, την οποία προσκόμισε ο προσφεύγων, απαλείφθηκε από το εμπορικό μητρώο η μνεία «Abdulkader Sabra & Co (RIAMAR SHIPPING)», εταιρικός σκοπός της οποίας είναι η διαχείριση των θαλάσσιων μεταφορών, λόγω, μεταξύ άλλων, της λύσεώς της με συμφωνία των εταίρων της στις 27 Ιουνίου 2018. Επιπλέον, από την εν λόγω απόφαση προκύπτει ότι η Riamar Shipping είναι η εμπορική επωνυμία της Abdulkader Sabra & Co. Συνεπώς, πρέπει να συναχθεί ότι έχει λυθεί πράγματι η Abdulkader Sabra & Co, εταιρική επωνυμία στην οποία αντιστοιχεί η εμπορική επωνυμία Riamar Shipping.
- 76 Τέταρτον, όσον αφορά τον ισχυρισμό του προσφεύγοντος ότι η Sabra Group δεν υφίσταται, διαπιστώνεται ότι η Sabra Group είναι μία από τις εταιρικές επωνυμίες που μνημονεύονται στο έγγραφο που παρατίθεται στη σκέψη 72 ανωτέρω. Εξ αυτού προκύπτει ότι καμία εταιρία με την επωνυμία αυτή δεν είναι καταχωρισμένη στο εμπορικό μητρώο της Ταρτούς.
- 77 Εξάλλου, το Συμβούλιο διατύπωσε την υπόθεση ότι η Sabra Group είναι, στην πραγματικότητα, η Abdulkader Sabra & Co. Ωστόσο, ο ισχυρισμός αυτός ουδόλως τεκμηριώνεται. Εν πάση περιπτώσει, από τη σκέψη 75 ανωτέρω προκύπτει ότι η Abdulkader Sabra & Co δεν υφίσταται πλέον.
- 78 Πέμπτον, όσον αφορά τη Yass Marine, ως προς την οποία ο προσφεύγων διατείνεται ότι ουδέποτε την έχει ακούσει, διαπιστώνεται, εν πάση περιπτώσει, ότι η Yass Marine είναι μία από τις εταιρικές επωνυμίες που μνημονεύονται στο έγγραφο που παρατίθεται στη σκέψη 72 ανωτέρω. Εξ αυτού προκύπτει ότι καμία εταιρία με την επωνυμία αυτή δεν είναι καταχωρισμένη στο εμπορικό μητρώο της Ταρτούς. Όπως, όμως, επισημάνθηκε στη σκέψη 74 ανωτέρω, η εν λόγω διαπίστωση δεν αναιρείται από το ατεκμηρίωτο επιχείρημα του Συμβουλίου ότι, κατ' ουσίαν, η επωνυμία των οντοτήτων μπορεί να παρουσιάζει ορισμένες μεταβολές λόγω, μεταξύ άλλων, μεταφραστικών προβλημάτων.
- 79 Επιπλέον, από τη βεβαίωση του εμπορικού μητρώου του Λιβάνου της 29ης Απριλίου 2020, η οποία επισυνάφθηκε στο υπόμνημα απαντήσεως, προκύπτει ότι καμία εταιρία με την επωνυμία της Yass Marine δεν είναι καταχωρισμένη στο εν λόγω μητρώο. Το Συμβούλιο αμφισβητεί τη βεβαίωση αυτή, στο μέτρο που στην ίδια τη βεβαίωση αναφέρεται ότι το μητρώο μπορεί να είναι ελλιπές.

- 80 Συναφώς, στη βεβαίωση που μνημονεύεται στη σκέψη 79 ανωτέρω σημειώνεται ότι εφιστάται η προσοχή στο γεγονός ότι «η αυτοματοποίηση [των δεδομένων] είναι ελλιπής και [ότι] ενδέχεται να παρουσιαστούν σφάλματα». Πρέπει να γίνει δεκτό ότι πρόκειται για γενική και τυποποιημένη παρατήρηση, έτσι ώστε, ελλείψει άλλων στοιχείων, η βεβαίωση πρέπει να θεωρηθεί πλήρης ως προς την παρουσίαση των πληροφοριών σχετικά με τη Yass Marine που περιλαμβάνεται στο εν λόγω μητρώο.
- 81 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι ο προσφεύγων απέδειξε ότι έχει λυθεί η Abdelkader Sabra & Co, εταιρία στην οποία αντιστοιχεί η εμπορική επωνυμία Riamar Shipping, καθώς και ότι η Sabra Maritime Agency, η Sabra Group και η Yass Marine δεν είναι καταχωρισμένες στο εμπορικό μητρώο της Ταρτούς. Εντούτοις, εκ των ανωτέρω προκύπτει, επίσης, ότι η AKSSA εξακολουθούσε να ασκεί δραστηριότητες κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων και ότι, για το έτος 2019, πραγματοποίησε είχε καθαρά κέρδη και, επομένως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ζημιολόγος εταιρία.
- 82 Υπό τις συνθήκες αυτές, συνάγεται ότι, καίτοι ο προσφεύγων απέδειξε ότι κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων δεν είχε πλέον πολλαπλά οικονομικά συμφέροντα στον ναυτιλιακό τομέα, εντούτοις, γεγονός παραμένει ότι εξακολουθεί να είναι ιδιοκτήτης της AKSSA, ναυτιλιακού πρακτορείου που συνεχίζει τις δραστηριότητές του και που δεν μπορεί να αντιπροσωπεύει γι' αυτόν αμελητέο οικονομικό συμφέρον.

β) Επί των οικονομικών συμφερόντων του προσφεύγοντος στον τομέα του τουρισμού

- 83 Από τις πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στον ιστότοπο «Aliqtisadi» προκύπτει ότι ο προσφεύγων είναι ιδρυτικός εταίρος της Phoenicia Tourism Company. Επιπλέον, σύμφωνα με τον ιστότοπο «The Syria Report», η Phoenicia Tourism Company, της οποίας το 85 % των μετοχών κατέχει ο προσφεύγων, συστάθηκε στην Ταρτούς στις 5 Ιουλίου 2012 και εντάσσεται στον τομέα ανάπτυξης ξενοδοχειακών μονάδων. Προκύπτει επίσης ότι το συριακό Υπουργείο Τουρισμού ανέθεσε στη Phoenicia Tourism Company σύμβαση για την κατασκευή και διαχείριση ενός ξενοδοχείου τεσσάρων αστέρων στη νήσο Rouad με 150 κλίνες, του οποίου το κόστος εκτιμάται σε 700 εκατομμύρια λίρες Συρίας.
- 84 Επισημαίνεται ότι ο προσφεύγων δεν αμφισβητεί ούτε τη συμμετοχή του στη Phoenicia Tourism Company ούτε τη σύναψη συμβάσεως με το Υπουργείο Τουρισμού της Συρίας. Αντιθέτως, τα στοιχεία που προέβαλε ο προσφεύγων επιβεβαιώνουν τη σημασία του τουριστικού σχεδίου στη νήσο Rouad. Συναφώς, σύμφωνα με το άρθρο 4 των τεχνικών προδιαγραφών και με το άρθρο 4 της επενδυτικής συμβάσεως, τα οποία προσκόμισε ο προσφεύγων, το σχέδιο αυτό θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, ξενοδοχείο τεσσάρων αστέρων με 150 έως 200 κλίνες, εστιατόρια και καφετέριες με δυνατότητα εξυπηρέτησης 700 έως 900 ατόμων, εμπορικό κέντρο, γυμναστήριο και μαρίνα με δυνατότητα ελλιμενισμού για τουλάχιστον 20 πλοία, θαλαμηγούς και κρουαζιερόπλοια. Επιπλέον, το συνολικό ποσό των επενδυτικών δαπανών για το έργο αυτό ανέρχεται σε 700 εκατομμύρια λίρες Συρίας, όπως προκύπτει από την υπ' αριθμόν 3 αχρονολόγητη ανακοίνωση του συριακού Υπουργείου Τουρισμού, η οποία περιέχει την πρόσκληση προς υποβολή προσφορών για πραγματοποίηση επενδύσεων σε διάφορες τοποθεσίες στο πλαίσιο του εβδομίου επενδυτικού φόρουμ στον τομέα του τουρισμού, την οποία προσκόμισε ο προσφεύγων.
- 85 Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων έχει οικονομικά συμφέροντα στον τομέα του τουρισμού.

- 86 Ωστόσο, ο προσφεύγων υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι η Phoenicia Tourism Company είναι αδρανής από το 2012. Προς στήριξη του ισχυρισμού του, ο προσφεύγων υπέβαλε τις φορολογικές δηλώσεις της εταιρίας αυτής για τα έτη 2014 έως 2019. Στις εν λόγω φορολογικές δηλώσεις αναφέρεται ότι η συγκεκριμένη εταιρία ήταν αδρανής κατά τα έτη αυτά.
- 87 Το Συμβούλιο αμφισβητεί αυτές τις φορολογικές δηλώσεις. Ειδικότερα, αφενός, επισημαίνει ότι οι δηλώσεις για τα έτη 2014 έως 2018 σφραγίστηκαν και υπογράφηκαν την ίδια ημέρα από τη διεύθυνση οικονομικών της Ταρτούς. Αφετέρου, η δήλωση για το έτος 2019 απλώς υπογράφηκε και σφραγίστηκε από λογιστή, γεγονός που δημιουργεί αμφιβολίες ως προς το αν εκθέτει πράγματι τις εμπορικές δραστηριότητες όπως αυτές παρουσιάστηκαν στις φορολογικές αρχές το έτος εκείνο.
- 88 Κατά τον προσφεύγοντα, οι δηλώσεις για τα έτη 2014 έως 2018 σφραγίστηκαν και υπογράφηκαν αυθημερόν, διότι, δεδομένου ότι η εταιρία παρέμεινε αδρανής κατά τα έτη εκείνα, δεν είχε την υποχρέωση να προβεί σε φορολογικές δηλώσεις. Το 2018, όταν η Phoenicia Tourism Company επιχείρησε να ανανεώσει την εγγραφή της στο εμπορικό μητρώο, η διεύθυνση συριακού εσωτερικού εμπορίου ζήτησε την τακτοποίηση της φορολογικής της καταστάσεως για τα πέντε προηγούμενα έτη. Όσον αφορά τη φορολογική δήλωση του 2019, ο προσφεύγων προσκομίζει φορολογική βεβαίωση υπογεγραμμένη και σφραγισμένη από ορκωτό λογιστή στη Συρία και προσυπογεγραμμένη από τη Phoenicia Tourism Company. Η σφραγίδα που έχει τεθεί στο τέλος του εγγράφου επιβεβαιώνει ότι υποβλήθηκε στη διεύθυνση οικονομικών της Ταρτούς στις 17 Μαρτίου 2020. Η φορολογική δήλωση, για την οποία ο προσφεύγων προσκομίζει εγγύηση ισχύος, και η φορολογική βεβαίωση της εν λόγω εταιρίας για το έτος 2019 επιβεβαιώνουν ότι η εταιρία δεν άσκησε καμία δραστηριότητα.
- 89 Διαπιστώνεται ότι, πράγματι, όλες οι φορολογικές δηλώσεις της Phoenicia Tourism Company για τα έτη 2014 έως 2018 υπογράφηκαν από τη διεύθυνση οικονομικών της Ταρτούς στις 9 Ιουλίου 2019. Μολονότι το Συμβούλιο υπονοεί ότι η κατάσταση αυτή μπορεί να εγείρει ερωτήματα, εντούτοις δεν επιφέρει καμία συνέπεια ως προς τον λογικό και αξιόπιστο χαρακτήρα τους κατά την έννοια της νομολογίας που υπομνήσθηκε στη σκέψη 63 ανωτέρω. Επιπλέον, οι διευκρινίσεις που παρέσχε ο προσφεύγων σχετικά με την κατάσταση αυτή, όπως μνημονεύονται στη σκέψη 88 ανωτέρω, μπορούν να θεωρηθούν πειστικές.
- 90 Οι εν λόγω φορολογικές δηλώσεις καταδεικνύουν ότι η Phoenicia Tourism Company ήταν αδρανής πριν από το 2019. Τούτο επιβεβαιώνεται από το έγγραφο του συριακού Υπουργείου Τουρισμού της 25ης Φεβρουαρίου 2020, σχετικά με την επενδυτική σύμβαση (στο εξής: έγγραφο της 25ης Φεβρουαρίου 2020), το οποίο προσκόμισε ο προσφεύγων. Συγκεκριμένα, στο έγγραφο αυτό, το εν λόγω Υπουργείο παραπέμπει σε προηγούμενα έγγραφα της 22ας Ιουλίου 2019, της 1ης Οκτωβρίου 2019 και της 14ης Ιανουαρίου 2020, με τα οποία είχε ζητήσει από τον προσφεύγοντα να του παράσχει λεπτομερές χρονοδιάγραμμα για την εκτέλεση του έργου. Δεδομένου ότι η εκτέλεση του έργου δεν είχε ακόμη αρχίσει το 2019, είναι εύλογο να θεωρηθεί, καθώς το Συμβούλιο δεν προσκόμισε αντίθετο αποδεικτικό στοιχείο, ότι η επιφορτισμένη με την εκτέλεση του έργου εταιρία δεν ήταν ενεργή πριν από το 2019.
- 91 Εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο προσφεύγων δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο που να αποδεικνύει ότι η εταιρία αυτή ήταν αδρανής κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων ή, εν γένει, μετά το 2019.

- 92 Συγκεκριμένα, ακόμη και αν υποθεθεί ότι η φορολογική δήλωση του 2019 βεβαιώνει την αδράνεια της Phoenicia Tourism Company κατά το έτος 2019, η πραγματική αυτή κατάσταση έρχεται σε αντίφαση με αυτό που συνάγεται από την επιστολή της 25ης Φεβρουαρίου 2020. Σύμφωνα με την επιστολή αυτή, στις 14 Ιουλίου 2019 υπογράφηκε τροποποιητική πράξη της επενδυτικής συμβάσεως. Κατόπιν της υπογραφής της εν λόγω τροποποιητικής πράξεως, το συριακό Υπουργείο Τουρισμού ζήτησε από τον προσφεύγοντα να του αποστείλει λεπτομερές χρονοδιάγραμμα για την εκτέλεση του έργου, και μάλιστα τέσσερις φορές, με έγγραφα της 22ας Ιουλίου και της 1ης Οκτωβρίου 2019, καθώς και της 14ης Ιανουαρίου και της 25ης Φεβρουαρίου 2020. Διαπιστώνεται επίσης ότι, με την τελευταία αυτή επιστολή, το συριακό Υπουργείο Τουρισμού ζήτησε από τον προσφεύγοντα να παράσχει το ανωτέρω πρόγραμμα εργασιών και άλλες πληροφορίες εντός προθεσμίας δέκα ημερών υπολογιζόμενης από την ημερομηνία του εν λόγω εγγράφου, επιφυλασσόμενο της δυνατότητας να προσφύγει δικαστικώς εναντίον του σε περίπτωση μη απαντήσεως, «σύμφωνα με τις διατάξεις της υπογραφείσας και δεόντως επικυρωμένης τροποποιητικής πράξεως της συμβάσεως».
- 93 Επομένως, και λαμβανομένου υπόψη ότι η συριακή διοίκηση άρχισε να απαιτεί από την εταιρία αυτή την εκτέλεση της επενδυτικής συμβάσεως, η υπογραφή της τροποποιητικής πράξεως της εν λόγω συμβάσεως στις 14 Ιουλίου 2019 αποτελεί ένδειξη ότι η Phoenicia Tourism Company ασκούσε δραστηριότητες κατά την ημερομηνία αυτή.
- 94 Συναφώς, πρέπει να απορριφθεί ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι η μνεία της τροποποιητικής πράξεως της 14ης Ιουλίου 2019 στην επιστολή της 25ης Φεβρουαρίου 2020 πρέπει να νοηθεί ως αναφερόμενη σε εσωτερικό έγγραφο του συριακού Υπουργείου Τουρισμού και ότι οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία προέρχεται από ενδεχομένως παραπλανητική μετάφραση από την αραβική προς την αγγλική γλώσσα. Συγκεκριμένα, αφενός, ο προσφεύγων δεν τεκμηρίωσε τον ισχυρισμό αυτό. Ειδικότερα, δεν παρέσχε λεπτομέρειες σχετικά με το εν λόγω εσωτερικό έγγραφο, όπως το περιεχόμενο ή τον σκοπό του, δεν εξήγησε σε τι συνίσταται το ανωτέρω μεταφραστικό σφάλμα και δεν παρέσχε σχετικές διευκρινίσεις. Αφετέρου, από την επιστολή της 25ης Φεβρουαρίου 2020 προκύπτει σαφώς ότι η τροποποιητική πράξη της 14ης Ιουλίου 2019 συνδέεται με τη σύμβαση.
- 95 Στο πλαίσιο αυτό, και δεδομένου ότι δεν προσκόμισε στοιχεία σχετικά με την κατάσταση της Phoenicia Tourism Company το 2020, ο προσφεύγων δεν κατόρθωσε να θέσει εν αμφιβόλω τη διαπίστωση του Συμβουλίου ότι η εταιρία αυτή ασκούσε δραστηριότητες κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων.
- 96 Υπό τις συνθήκες αυτές, συνάγεται ότι ο προσφεύγων δεν κατόρθωσε να αναιρέσει τη διαπίστωση που διαλαμβάνεται στη σκέψη 85 ανωτέρω, σύμφωνα με την οποία ο ίδιος έχει οικονομικά συμφέροντα στον τομέα του τουρισμού, όπως προκύπτει από τα αποδεικτικά στοιχεία που περιέχονται στο έγγραφο WK 1755/2020 INIT.

γ) Επί των λοιπών εμπορικών συμφερόντων του προσφεύγοντος

- 97 Από το άρθρο που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο «al Arabiya News» προκύπτει ότι η AKSSA κατέχει την OVO, η οποία εξάγει ελαιόλαδο. Εξάλλου, σύμφωνα με τις πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στον ιστότοπο «Al Janoubia», ο προσφεύγων είναι μέτοχος της Cham Holding και, σύμφωνα με τις πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στον ιστότοπο του MEIRSS, είναι επίσης μέλος του διοικητικού συμβουλίου της εταιρίας αυτής. Τέλος, από τους ιστοτόπους «Eqstad» και «al Arabiya News» προκύπτει ότι ο προσφεύγων διαθέτει εργοστάσιο για την κατασκευή εμπορευματοκιβωτίων από γυαλί, πλαστικό και μέταλλο.

- 98 Πρώτον, όσον αφορά την ΟVO, ο προσφεύγων αναγνωρίζει ότι η εταιρία αυτή λειτουργούσε μεταξύ των ετών 2003 και 2006, κατά τη διάρκεια των οποίων εξήγε ελαιόλαδο προς την Ιταλία και την Ισπανία για σημαντικό όμιλο διανομής μεγάλης κλίμακας. Αντιθέτως, ισχυρίζεται ότι, όταν οι εξαγωγές αυτές έπαυσαν, η ΟVO κατέστη αδρανής και, στη συνέχεια, λύθηκε. Ο προσφεύγων διευκρινίζει ότι η εταιρία συστάθηκε στις 30 Μαΐου 2002 και εκκαθαρίστηκε στις 27 Ιουνίου 2018. Προς στήριξη του ισχυρισμού αυτού, ο προσφεύγων προσκομίζει την υπ' αριθ. 78 απόφαση της διευθύνσεως εσωτερικού εμπορίου και προστασίας των καταναλωτών της Ταρτούς. Η εν λόγω απόφαση είναι, βεβαίως, αχρονολόγητη, αλλά από αυτήν προκύπτει σαφώς ότι η εγγραφή της «Olive Virgin Oil Company (OVO Co)» στο εμπορικό μητρώο ακυρώθηκε κατόπιν της λύσεως της εταιρίας στις 27 Ιουνίου 2018. Επομένως, και ελλείψει αντίθετων επιχειρημάτων του Συμβουλίου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η ΟVO είχε λυθεί κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων.
- 99 Δεύτερον, όσον αφορά την Cham Holding, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το 2007 ο ίδιος κατείχε ελάχιστη ονομαστική αξία μετοχών, αντιπροσωπεύουσα το 0,00287 % της λογιστικής αξίας της εταιρίας αυτής, συμμετοχή από την οποία παραιτήθηκε το 2011. Προς στήριξη του ισχυρισμού του, ο προσφεύγων προσκόμισε επιστολή της 25ης Αυγούστου 2011, απευθυνόμενη στον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της Cham Holding, με την οποία υποβάλλει την παραίτησή του ως μέλους του διοικητικού συμβουλίου της εταιρίας αυτής.
- 100 Συναφώς, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η επιστολή παραίτησεως δεν αποτελεί το σύνηθες μέσο διαθέσεως των μετοχών.
- 101 Με το υπόμνημα απαντήσεως, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι ο μόνος τρόπος διαθέσεως των μετοχών του στην εταιρία αυτή το 2011 ήταν η υποβολή επιστολής παραίτησεως, δεδομένου ότι οι μετοχές της εταιρίας απώλεσαν την αξία τους μετά το 2012. Επιπλέον, ο προσφεύγων επισυνάπτει στο υπόμνημα απαντήσεως πιστοποιητικό μετοχών και κατάλογο των μελών του διοικητικού συμβουλίου της ανωτέρω εταιρίας, στα οποία δεν περιλαμβάνεται το όνομά του.
- 102 Επισημαίνεται ότι το όνομα του προσφεύγοντος πράγματι δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο των μελών του διοικητικού συμβουλίου της Cham Holding. Ωστόσο, ο προσφεύγων δεν αποδεικνύει ότι η παραίτηση αυτή συνεπαγόταν αυτοδικαίως την εκχώρηση της συμμετοχής του στην Cham Holding. Το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι η παραίτηση ήταν το μόνο μέσο διαθέσεως των μετοχών του, διότι αυτές απώλεσαν την αξία τους μετά το 2012, δεν είναι πειστικό, εφόσον, εν πάση περιπτώσει, ισχυρίζεται ότι διέθεσε τη συμμετοχή αυτή πριν από το 2012.
- 103 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι, μολονότι βεβαίως, σύμφωνα με τις δημοσιευθείσες από το πρακτορείο τύπου Reuters πληροφορίες, η ιδιότητα του προσφεύγοντος ως μετόχου της Cham Holding ανήκει στο παρελθόν, οι πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στους ιστοτόπους «Eqtсад» και «Al Janoubia» απλώς αναφέρουν ότι ο προσφεύγων αποχώρησε από την εταιρία αυτή μετά την επιβολή «κυρώσεων» σε βάρος της τελευταίας, χωρίς ωστόσο να διευκρινίζουν αν μεταβίβασε τις μετοχές που κατείχε. Λαμβανομένων υπόψη των εξηγήσεων που παρέσχε ο προσφεύγων, δεν μπορεί να αποκλειστεί ότι η αποχώρηση στην οποία αναφέρονται τα άρθρα αυτά παραπέμπει στην παραίτησή του από το διοικητικό συμβούλιο της Cham Holding. Επιπλέον, σύμφωνα με τις πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στον ιστότοπο «al Arabiya News», ο προσφεύγων απλώς ισχυρίζεται ότι δεν κατέχει πλέον μετοχές στην εταιρία αυτή. Με άλλα λόγια, η τελευταία αυτή πηγή δεν βεβαιώνει ότι ο προσφεύγων δεν είναι πλέον μέτοχος της Cham Holding, αλλά μόνον ότι πρόκειται περί ισχυρισμού του ίδιου του προσφεύγοντος.

- 104 Δεδομένου ότι ο προσφεύγων δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι δεν ήταν πλέον μέτοχος της Cham Holding κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι διατήρησε την ιδιότητα αυτή.
- 105 Τρίτον, όσον αφορά το εργοστάσιο κατασκευής εμπορευματοκιβωτίων από γυαλί, πλαστικό και μέταλλο, διαπιστώνεται ότι τα στοιχεία των ιστοτόπων «Eqstad» και «al Arabiya News» σχετικά με το εργοστάσιο αυτό είναι ιδιαίτερα ασαφή, δεδομένου ότι δεν προσδιορίζουν ούτε το όνομα του εργοστασίου ούτε την ημερομηνία δημιουργίας του. Ερωτηθέν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το Συμβούλιο δεν προσκόμισε συμπληρωματικά στοιχεία σχετικά με το συγκεκριμένο εργοστάσιο. Επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν αποδείχθηκε επαρκώς κατά νόμον ότι ο προσφεύγων είναι πράγματι ο ιδιοκτήτης τέτοιου εργοστασίου.
- 106 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι ο προσφεύγων απέδειξε ότι η ΟVO είχε λυθεί κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων. Εντούτοις, δεν απέδειξε ότι δεν ήταν πλέον μέτοχος της Cham Holding. Εξάλλου, η ύπαρξη εργοστασίου για την κατασκευή εμπορευματοκιβωτίων από γυαλί, πλαστικό και μέταλλο, ιδιοκτήτης του οποίου είναι ο προσφεύγων, δεν τεκμηριώθηκε επαρκώς από το Συμβούλιο.
- 107 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι ο προσφεύγων έχει πρόσθετο εμπορικό συμφέρον, πέραν των οικονομικών συμφερόντων του στον ναυτιλιακό κλάδο και στον τομέα του τουρισμού, το οποίο απορρέει από την κατοχή μετοχών στην Cham Holding.

δ) Επί των θέσεων του προσφεύγοντος σε διάφορα όργανα και φορείς

- 108 Από τις πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στους ιστοτόπους «Aliqtisadi», «Eqtsad», «Enab Baladi» και «al Arabiya News» προκύπτει ότι ο προσφεύγων είναι πρόεδρος του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου και επικεφαλής του Συροτουρκικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών της Συρίας. Η ιδιότητα του προσφεύγοντος ως προέδρου του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου προκύπτει επίσης από τις πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στον ιστότοπο «Syriandays». Σύμφωνα με τις πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στους ιστοτόπους «Eqtsad» και «al Arabiya News», ο προσφεύγων είναι επίσης αντιπρόεδρος του Συρορωσικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών. Τέλος, το άρθρο που δημοσιεύθηκε στον ιστότοπο «al Arabiya News» αναφέρει ότι ο προσφεύγων ήταν ο επίτιμος πρέσβης της Τουρκίας στη Συρία.
- 109 Πρώτον, όσον αφορά τη θέση του προέδρου του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου, ο προσφεύγων υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι παραιτήθηκε από τη θέση αυτή τον Φεβρουάριο του 2019. Προς στήριξη του συγκεκριμένου ισχυρισμού, προσκομίζει την απόφαση 198 του συριακού Υπουργείου Μεταφορών, της 13ης Φεβρουαρίου 2019 (στο εξής: απόφαση 198). Στην απόφαση αυτή αναφέρεται ότι διεξήχθησαν εκλογές κατά τη συνεδρίαση της γενικής συνελεύσεως της 4ης Φεβρουαρίου 2019. Η εν λόγω απόφαση περιέχει, επιπλέον, κατάλογο των ονομάτων των μελών του διοικητικού συμβουλίου του ανωτέρω επιμελητηρίου, στα οποία δεν περιλαμβάνεται το όνομα του προσφεύγοντος. Εξάλλου, ο προσφεύγων προσκομίζει τα πρακτικά της ετήσιας συνελεύσεως του επιμελητηρίου αυτού, η οποία πραγματοποιήθηκε την 5η Απριλίου 2019 (στο εξής: πρακτικά), στα οποία παρατίθενται τα ονόματα των νεοεκλεγέντων μελών του διοικητικού συμβουλίου, μεταξύ των οποίων και το όνομα του προέδρου του. Το όνομα του προσφεύγοντος δεν περιλαμβάνεται στα ως άνω πρακτικά.

- 110 Κατ' αρχάς, διαπιστώνεται ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε ο προσφεύγων, μολονότι δεν αποδεικνύουν, σε αντίθεση προς όσα αυτός υποστηρίζει, ότι παραιτήθηκε από τη θέση του προέδρου του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου, επιβεβαιώνουν ότι δεν επανεξελέγη στη θέση αυτή.
- 111 Εν συνεχεία, βεβαίως, όπως επισήμανε το Συμβούλιο, οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην απόφαση 198 δεν είναι ίδιες με εκείνες που περιέχονται στα πρακτικά.
- 112 Ωστόσο, ερωτηθείς κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων ανέφερε, χωρίς να αντικρουστεί λυσιτελώς από το Συμβούλιο, ότι η απόφαση 198 και τα πρακτικά αντιστοιχούσαν σε διαφορετικά στάδια της διαδικασίας διορισμού των μελών του διοικητικού συμβουλίου του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου. Στο πλαίσιο αυτό, τα πρακτικά αναφέρονται στο τελευταίο στάδιο της εν λόγω διαδικασίας, γεγονός που εξηγεί ότι ο αριθμός των προσώπων που περιλαμβάνονται σε αυτά είναι μεγαλύτερος από αυτόν της αποφάσεως 198.
- 113 Τέλος, επισημαίνεται ότι μια από τις πηγές πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο έγγραφο WK 1755/2020 INIT, ήτοι ο ιστότοπος «Enab Baladi», αναφέρεται στον προσφεύγοντα ως τον «πρώτο» πρόεδρο του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου, πράγμα που υποδηλώνει ότι δεν ήταν πλέον πρόεδρος κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων.
- 114 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο προσφεύγων δεν κατείχε πλέον τη θέση του προέδρου του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων.
- 115 Δεύτερον, όσον αφορά το Συροτουρκικό Συμβούλιο Επιχειρηματιών της Συρίας, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι δεν είναι επικεφαλής του και ότι, εξάλλου, το όργανο αυτό λύθηκε το 2013. Προς στήριξη του ισχυρισμού του, ο προσφεύγων προσκομίζει την απόφαση 247 του συριακού Υπουργείου Οικονομίας και Εξωτερικού Εμπορίου, της 23ης Μαΐου 2013, η οποία προέβλεπε τη διάλυση των «συμβουλίων Σύρων επιχειρηματιών». Η απόφαση αυτή προέβλεπε, επιπλέον, ότι τα συμβούλια αυτά επρόκειτο να επανασυσταθούν στο μέλλον.
- 116 Βεβαίως, πρέπει να τονιστεί ότι, όπως επισήμανε και το Συμβούλιο, η προαναφερθείσα απόφαση 247 του συριακού Υπουργείου Οικονομίας και Εξωτερικού Εμπορίου δεν μνημονεύει ειδικώς το Συροτουρκικό Συμβούλιο Επιχειρηματιών της Συρίας. Εντούτοις, η απόφαση αυτή, η οποία είναι πράξη γενικής ισχύος, αναφέρεται, στο άρθρο 1, στα συμβούλια Σύρων επιχειρηματιών και ότι, επομένως, πρέπει να θεωρηθεί ότι το Συροτουρκικό Συμβούλιο Επιχειρηματιών της Συρίας εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της.
- 117 Επιπλέον, το άρθρο του ιστοτόπου «al Arabiya News» αναφέρει ότι ο προσφεύγων ήταν επικεφαλής του συμβουλίου αυτού το 2012, υποδηλώνοντας, έτσι, ότι στη συνέχεια απώλεσε την ιδιότητα αυτή.
- 118 Λαμβανομένων υπόψη των δύο αυτών στοιχείων και του γεγονότος ότι τα λοιπά αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε το Συμβούλιο για να αποδείξει ότι ο προσφεύγων είχε την ιδιότητα του επικεφαλής του Συροτουρκικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών της Συρίας δεν περιέχουν πληροφορίες από τις οποίες να μπορεί να συναχθεί με επαρκή βεβαιότητα ότι το ανωτέρω Συμβούλιο έχει επανασυσταθεί, σύμφωνα με το άρθρο 2 της αποφάσεως 247, και ότι ο προσφεύγων ορίστηκε εκ νέου ως επικεφαλής, υπάρχουν αμφιβολίες ως προς το αν ο προσφεύγων ήταν πράγματι, κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων, ο

επικεφαλής του Συροτουρκικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών της Συρίας και, ως εκ τούτου, πρέπει να συναχθεί ότι το Συμβούλιο δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον ότι ο προσφεύγων κατείχε τέτοια θέση.

- 119 Τρίτον, όσον αφορά το Συρορωσικό Συμβούλιο Επιχειρηματιών, ο προσφεύγων δηλώνει ότι δεν είναι πλέον ούτε μέλος ούτε αντιπρόεδρος του οργάνου αυτού. Κατά τον προσφεύγοντα, το εν λόγω συμβούλιο λύθηκε το 2013. Εξάλλου, μετά το 2013 συστάθηκε νέα επιτροπή, η οποία περιλαμβάνει μόνον μέλη προερχόμενα από κράτη που διάκεινται ευνοϊκά προς το συριακό καθεστώς.
- 120 Όσον αφορά την προβαλλόμενη λύση του Συρορωσικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών, ο προσφεύγων παραπέμπει, κατ' ουσίαν, στην απόφαση 247 του συριακού Υπουργείου Οικονομίας και Εξωτερικού Εμπορίου, της 23ης Μαΐου 2013, που μνημονεύεται στη σκέψη 115 ανωτέρω.
- 121 Εντούτοις, στο υπόμνημα απαντήσεως, ο προσφεύγων μνημονεύει τη σύσταση νέας επιτροπής το 2013, όπερ αφήνει να εννοηθεί ότι το Συρορωσικό Συμβούλιο Επιχειρηματιών επανασυστάθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 2 της αποφάσεως 247, λίγο μετά τη λύση του.
- 122 Προς στήριξη του ισχυρισμού του ότι δεν ανήκει πλέον στο όργανο αυτό, ο προσφεύγων προσκομίζει στιγμιότυπο οθόνης από τον ιστότοπο του Συρορωσικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών όπου εκτίθεται λεπτομερώς η σύνθεση του εν λόγω Συμβουλίου. Εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το έγγραφο αυτό δεν φέρει ημερομηνία και ότι, ερωτηθείς επ' αυτού κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο προσφεύγων δεν ήταν σε θέση να αναφέρει κάποια ημερομηνία, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να υποστηριχθεί ότι το ανωτέρω έγγραφο αντικατοπτρίζει τη σύνθεση του Συμβουλίου όπως αυτό υφίστατο κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων. Επομένως, ο προσφεύγων δεν τεκμηρίωσε επαρκώς τον ισχυρισμό του ότι δεν ανήκε πλέον στο Συρορωσικό Συμβούλιο Επιχειρηματιών κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων.
- 123 Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων δεν αμφισβήτησε βασίμως τη διαπίστωση ότι ήταν αντιπρόεδρος του Συρορωσικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων.
- 124 Τέταρτον, ο προσφεύγων αρνείται την ιδιότητά του ως επίτιμου πρέσβη της Τουρκίας στη Συρία και υποστηρίζει ότι ήταν ο επίτιμος πρόξενος της Τουρκίας στην Ταρτούς από 1ης Μαρτίου 2009 έως το 2020. Κατά τον προσφεύγοντα, η θέση αυτή ήταν αμιγώς τιμητική και δεν σχετιζόταν με οικονομικούς και εμπορικούς σκοπούς. Συναφώς, ο προσφεύγων περιγράφει, κατ' ουσίαν, τον ρόλο του επίτιμου προξένου, τα καθήκοντα του οποίου συνίστανται, μεταξύ άλλων, στην παροχή προξενικών υπηρεσιών και αρωγής στους πολίτες της χώρας που τον διόρισε, καθώς και στη συμμετοχή στην εμπορική προώθηση της εν λόγω χώρας.
- 125 Διαπιστώνεται ότι το μόνο αποδεικτικό στοιχείο που προσκόμισε το Συμβούλιο προκειμένου να αποδείξει ότι ο προσφεύγων είναι ο επίτιμος πρέσβης της Τουρκίας στη Συρία είναι το άρθρο που δημοσιεύθηκε στις 8 Ιουνίου 2018 μέσω του ιστοτόπου «al Arabiya News». Από το άρθρο αυτό δεν μπορεί να συναχθεί με επαρκή βεβαιότητα ότι ο προσφεύγων εξακολούθησε να κατέχει την ως άνω ιδιότητα κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων. Πράγματι, το άρθρο αναφέρει απλώς ότι ο προσφεύγων «ήταν» (was) επίτιμος πρέσβης. Συγκριτικά, το άρθρο αυτό αναφέρει ότι ο προσφεύγων ήταν μέλος του Συρορωσικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών από της συστάσεώς του.

- 126 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το Συμβούλιο δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον ότι ο προσφεύγων εξακολουθούσε να έχει την ιδιότητα του επίτιμου πρέσβη της Τουρκίας στη Συρία κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων.
- 127 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων, ο προσφεύγων ήταν αντιπρόεδρος του Συρορωσικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών. Αντιθέτως, κατόρθωσε να αποδείξει ότι, κατά την έκδοση των προσβαλλόμενων πράξεων, δεν ήταν πλέον πρόεδρος του συριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου. Εξάλλου, το Συμβούλιο δεν τεκμηρίωσε επαρκώς ότι ο προσφεύγων είχε την ιδιότητα του επικεφαλής του Συροτουρκικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών της Συρίας και τον ρόλο του επίτιμου πρέσβη της Τουρκίας στη Συρία.

ε) Συμπέρασμα ως προς την ιδιότητα του προσφεύγοντος ως εξέχοντος επιχειρηματία δραστηριοποιούμενου στη Συρία

- 128 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, συνάγεται το συμπέρασμα ότι το Συμβούλιο προσκόμισε δέσμη αρκούντως συγκεκριμένων, σαφών και συγκλινουσών ενδείξεων βάσει των οποίων αποδεικνύεται ότι ο προσφεύγων είναι εξέχων επιχειρηματίας δραστηριοποιούμενος στη Συρία λόγω των οικονομικών συμφερόντων του, ιδίως στον ναυτιλιακό τομέα και στον τομέα του τουρισμού, καθώς και λόγω της ηγετικής του θέσης στο Συρορωσικό Συμβούλιο Επιχειρηματιών.

στ) Επί των δεσμών με το συριακό καθεστώς

- 129 Ο προσφεύγων υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι το Συμβούλιο μπορεί να καταχωρίσει στους καταλόγους τα ονόματα των εξεχόντων επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στη Συρία μόνον αν οι τελευταίοι έχουν πράγματι σχέση με το συριακό καθεστώς, μπορούν να ασκούν επιρροή στο καθεστώς αυτό ή να συνδέονται με κίνδυνο καταστρατηγήσεως. Συναφώς, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι, ακόμη και στην περίπτωση που θεωρηθεί ως επιτυχημένος ή εξέχων επιχειρηματίας που δραστηριοποιείται στη Συρία, δεν έχει σχέση με το συριακό καθεστώς ούτε ανήκει στον στενό κύκλο εξεχόντων επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται στη Συρία, όπως αυτός ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 6 της αποφάσεως 2015/1836.
- 130 Εντούτοις, επισημαίνεται ότι, εν προκειμένω, το όνομα του προσφεύγοντος καταχωρίστηκε στους επίμαχους καταλόγους εντός του νομοθετικού πλαισίου της αποφάσεως 2013/255, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την απόφαση 2015/1836. Ως προς τούτο, με την απόφαση 2015/1836 εισήχθη, ως αντικειμενικό, αυτοτελές και επαρκές κριτήριο εκείνο των «εξεχόντων επιχειρηματιών που ασκούν τις δραστηριότητές τους στη Συρία», οπότε το Συμβούλιο δεν υποχρεούται πλέον να αποδείξει την ύπαρξη σχέσεως μεταξύ της συγκεκριμένης κατηγορίας προσώπων και του συριακού καθεστώτος, υπό την έννοια της αποφάσεως 2013/255 πριν την τροποποίησή της, ούτε μεταξύ αυτής της κατηγορίας προσώπων και της στηρίξεως που παρέχει στο καθεστώς ή του οφέλους που αντλεί από το καθεστώς αυτό, δεδομένου ότι η ιδιότητα του εξέχοντος επιχειρηματία που δραστηριοποιείται στη Συρία αρκεί για την εφαρμογή των επίμαχων περιοριστικών μέτρων εις βάρος ενός προσώπου. Συνεπώς, ουδόλως προκύπτει από την απόφαση 2013/255, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2015/1836, ότι εναπόκειται στο Συμβούλιο να αποδείξει ότι πληρούνται σωρευτικώς τόσο η προϋπόθεση της ιδιότητας του εξέχοντος επιχειρηματία όσο και εκείνη περί επαρκών δεσμών με το καθεστώς [πρβλ. αποφάσεις της 9ης Ιουλίου 2020, Haswani κατά Συμβουλίου, C-241/19 P, EU:C:2020:545, σκέψεις 71 έως 74 της

4ης Απριλίου 2019, Sharif κατά Συμβουλίου, T-5/17, EU:T:2019:216, σκέψεις 55 και 56 (μη δημοσιευθείσες), και διάταξη της 11ης Σεπτεμβρίου 2019, Haswani κατά Συμβουλίου, T-231/15 RENV, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:589, σκέψη 56].

- 131 Στο πλαίσιο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο έχει κρίνει ότι από το κριτήριο της ιδιότητας του «εξέχοντος επιχειρηματία που δραστηριοποιείται στη Συρία» μπορεί να συναχθεί μαχητό τεκμήριο περί ύπαρξης σχέσεως με το συριακό καθεστώς (πρβλ. απόφαση της 4ης Απριλίου 2019, Sharif κατά Συμβουλίου, T-5/17, EU:T:2019:216, σκέψη 106, και διάταξη της 11ης Σεπτεμβρίου 2019, Haswani κατά Συμβουλίου, T-231/15 RENV, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2019:589, σκέψη 60). Το τεκμήριο αυτό έχει εφαρμογή εφόσον το Συμβούλιο δύναται να αποδείξει ότι το πρόσωπο δεν είναι απλώς επιχειρηματίας δραστηριοποιούμενος στη Συρία, αλλά ότι μπορεί επίσης να χαρακτηριστεί ως εξέχων επιχειρηματίας. Πράγματι, όπως προκύπτει από τη διατύπωση της αιτιολογικής σκέψεως 6 της αποφάσεως 2015/1836, το Συμβούλιο αποσκοπεί να εκμεταλλευθεί ακριβώς αυτή την επιρροή που μπορεί να ασκήσει η συγκεκριμένη κατηγορία προσώπων στο συριακό καθεστώς για να παρακινήσει τα εν λόγω πρόσωπα, διά των περιοριστικών μέτρων που λαμβάνει σε βάρος τους, να ασκήσουν πίεση στο συριακό καθεστώς προκειμένου αυτό να μεταβάλει την πολιτική του καταστολής. Επομένως, σε περίπτωση κατά την οποία το Συμβούλιο κατορθώσει να αποδείξει την επιρροή που δύναται να ασκήσει ένας επιχειρηματίας στο εν λόγω καθεστώς, τεκμαίρεται η ύπαρξη σχέσεως μεταξύ του συγκεκριμένου προσώπου και του συριακού καθεστώτος.
- 132 Επιπλέον, υπενθυμίζεται ότι η εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου τήρηση των κανόνων περί του βάρους αποδείξεως και της διεξαγωγής αποδείξεων στον τομέα των περιοριστικών μέτρων προϋποθέτει ότι το Γενικό Δικαστήριο τηρεί την αρχή η οποία διατυπώθηκε με την προμνημονευθείσα στη σκέψη 38 πάγια νομολογία και την οποία υπενθύμισε το Δικαστήριο στην απόφαση της 11ης Σεπτεμβρίου 2019, HX κατά Συμβουλίου (C-540/18 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2019:707, σκέψεις 48 έως 50), σύμφωνα με την οποία, κατ' ουσίαν, το θεσμικό όργανο φέρει το βάρος αποδείξεως σε περίπτωση αμφισβήτησεως του βασίμου των λόγων καταχωρίσεως.
- 133 Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να απαιτηθεί από τον προσφεύγοντα υπέρμετρα υψηλός βαθμός αποδείξεως προκειμένου να ανατρέψει το τεκμήριο περί ύπαρξης σχέσεως με το συριακό καθεστώς. Επομένως, πρέπει να γίνεται δεκτό ότι ο προσφεύγων ανατρέπει το συγκεκριμένο τεκμήριο εφόσον προβάλλει επιχειρήματα δυνάμενα να κλονίσουν σοβαρά την αξιοπιστία των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε το Συμβούλιο ή την εκ μέρους του τελευταίου εκτίμηση, ιδίως όσον αφορά τις προϋποθέσεις του άρθρου 27, παράγραφος 3, και του άρθρου 28, παράγραφος 3, της αποφάσεως 2013/255, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2015/1836, ή εφόσον προβάλλει ενώπιον του δικαιοδοτικού οργάνου της Ένωσης δέσμη στοιχείων περί του ότι δεν υφίσταται ή δεν υφίσταται πλέον σύνδεση με το εν λόγω καθεστώς, δεν ασκείται επιρροή επί του καθεστώτος αυτού ή περί του ότι ο προσφεύγων δεν συνδέεται με πραγματικό κίνδυνο καταστρατηγήσεως των περιοριστικών μέτρων, κατά το άρθρο 27, παράγραφος 3, και το άρθρο 28, παράγραφος 3, της αποφάσεως αυτής (απόφαση της 8ης Ιουλίου 2020, Zubedi κατά Συμβουλίου, T-186/19, EU:T:2020:317, σκέψη 71).
- 134 Προκαταρκτικώς, πρέπει να εξακριβωθεί αν το Συμβούλιο, προκειμένου να αποδείξει την ύπαρξη σχέσεως μεταξύ του προσφεύγοντος και του συριακού καθεστώτος, λόγω των οικονομικών δραστηριοτήτων του προσφεύγοντος, επικαλείται μόνον το τεκμήριο περί ύπαρξης σχέσεως, κατά την έννοια της νομολογίας που παρατίθεται στις σκέψεις 130 και 131 ανωτέρω. Υπό την έννοια αυτή, πρέπει να εξεταστεί αν τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε το Συμβούλιο και

τα οποία περιέχονται στο έγγραφο WK 1755/2020 INIT αποδεικνύουν ρητώς τη σχέση μεταξύ των οικονομικών δραστηριοτήτων του προσφεύγοντος και του συριακού καθεστώτος ή αν το Συμβούλιο στηρίχθηκε μόνον στο προαναφερθέν τεκμήριο περί ύπαρξης σχέσεως.

- 135 Συναφώς, πρώτον, όσον αφορά την AKSSA, από κανένα από τα αποδεικτικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο έγγραφο WK 1755/2020 INIT δεν αποδεικνύεται κάποια ιδιαίτερη σχέση μεταξύ του εν λόγω ναυτιλιακού πρακτορείου, το οποίο, εξάλλου, δεν είναι το μοναδικό πρακτορείο της Συρίας, και του συριακού καθεστώτος.
- 136 Δεύτερον, όσον αφορά τη Phoenicia Tourism Company, από τον ιστότοπο «The Syria Report» προκύπτει, και τούτο επιβεβαιώθηκε από τον προσφεύγοντα, ότι η εν λόγω εταιρία υπέγραψε σύμβαση με το συριακό Υπουργείο Τουρισμού.
- 137 Τρίτον, από το έγγραφο WK 1755/2020 INIT, ιδίως από τα άρθρα που προέρχονται από το πρακτορείο τύπου Reuters και από τον ιστότοπο «Al Janoubia», προκύπτουν οι δεσμοί που διατηρεί με το συριακό καθεστώς η Cham Holding, η οποία ανήκει στον Rami Makhlouf, υποστηρικτή του συριακού καθεστώτος και εξάδελφο του Bashar Al-Assad.
- 138 Τέλος, τέταρτον, όσον αφορά τη θέση που κατείχε ο προσφεύγων στο Συρορωσικό Συμβούλιο Επιχειρηματιών, επισημαίνεται ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε το Συμβούλιο δεν παρέχουν τη δυνατότητα να προσδιοριστεί η θέση του εν λόγω Συμβουλίου Επιχειρηματιών έναντι του συριακού καθεστώτος. Επιπλέον, τα αποδεικτικά στοιχεία δεν παρέχουν καμιά διευκρίνιση όσον αφορά τους δεσμούς μεταξύ του Συρορωσικού Συμβουλίου Επιχειρηματιών και του συριακού καθεστώτος. Επομένως, το έγγραφο WK 1755/2020 INIT δεν καθιστά δυνατό τον προσδιορισμό της σχέσεως που υφίσταται μεταξύ της θέσεως που κατείχε ο προσφεύγων και του συριακού καθεστώτος.
- 139 Κατά συνέπεια, τα μοναδικά στοιχεία, πέραν της χρήσης του τεκμηρίου περί ύπαρξης σχέσεως με το συριακό καθεστώς, τα οποία επικαλέστηκε το Συμβούλιο για να αποδείξει τη σχέση μεταξύ του προσφεύγοντος και του συριακού καθεστώτος αφορούν, αφενός, τη Phoenicia Tourism Company και, αφετέρου, την Cham Holding.
- 140 Όσον αφορά τη Phoenicia Tourism Company, μολονότι η επιχείρηση αυτή υπέγραψε σύμβαση με το συριακό Υπουργείο Τουρισμού, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, όπως αποδεικνύεται στη σκέψη 179 κατωτέρω, δεν είναι σαφείς οι περιστάσεις υπό τις οποίες συνήφθη η συγκεκριμένη σύμβαση, καθώς και εκείνες της εν τοις πράγμασι εκτέλεσης του τουριστικού έργου στη νήσο Rouad, οπότε το Συμβούλιο, το οποίο φέρει το βάρος αποδείξεως, δεν μπορεί να επικαλείται μόνον την εν λόγω σύμβαση για να αποδείξει τη σχέση μεταξύ του προσφεύγοντος και του συριακού καθεστώτος, υπό την έννοια της αιτιολογικής σκέψεως 6 της αποφάσεως 2015/1836 (βλ. σκέψη 9 ανωτέρω).
- 141 Όσον αφορά την Cham Holding, ο προσφεύγων απέδειξε ότι αποχώρησε από το διοικητικό συμβούλιο της εταιρίας αυτής και ότι πλέον ήταν μόνον μέτοχος. Όμως, κανένα από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε το Συμβούλιο δεν εξηγεί πώς, παρά την προβαλλόμενη από τον προσφεύγοντα απομάκρυνση, αυτός διατηρεί ιδιαίτερους δεσμούς με την Cham Holding ή τον Rami Makhlouf και, εν γένει, με το συριακό καθεστώς.

- 142 Επομένως, το Συμβούλιο μπορεί να επικαλεστεί μόνον το τεκμήριο περί ύπαρξης σχέσεως με το συριακό καθεστώς για να αποδείξει τη σχέση μεταξύ του προσφεύγοντος και του εν λόγω καθεστώτος. Συνεπώς, πρέπει να εξεταστεί αν τα στοιχεία που προέβαλε ο προσφεύγων καθιστούν δυνατή την ανατροπή του τεκμηρίου περί ύπαρξης σχέσεως με το συριακό καθεστώς.
- 143 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να εξεταστούν τα επιχειρήματα με τα οποία ο προσφεύγων επιδιώκει να αποδείξει ότι δεν συνδέεται με το συριακό καθεστώς, ότι δεν ασκεί επιρροή επ' αυτού και ότι δεν συνδέεται με κανέναν κίνδυνο καταστρατηγήσεως.
- 144 Πρώτον, ο προσφεύγων υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι εγκατέλειψε τη Συρία προκειμένου να εγκατασταθεί στον Λίβανο το 2012 λόγω των ενεργειών του συριακού καθεστώτος, στην πολιτική του οποίου αντιτίθεται. Μετά το 2012, μετέβη στη Συρία μόνον δύο φορές.
- 145 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν αμφισβητείται από τους διαδίκους ότι ο προσφεύγων ζει από το 2012 στον Λίβανο. Εντούτοις, το γεγονός αυτό δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκην ότι ο προσφεύγων δεν εξακολουθεί να έχει οικονομικά συμφέροντα στη Συρία ή να κατέχει θέσεις σε όργανα και φορείς που συνδέονται με την οικονομική ζωή της χώρας αυτής. Όπως προκύπτει από τη σκέψη 128 ανωτέρω, το Συμβούλιο προσκόμισε δέσμη ενδείξεων που αποδεικνύουν, κατ' ουσίαν, ότι ο προσφεύγων εξακολουθεί να έχει οικονομικά συμφέροντα στη Συρία. Εξάλλου, ακόμη και αν υποτεθεί ότι ο προσφεύγων μετέβη στη Συρία επ' ευκαιρία του θανάτου της μητέρας του, τούτο δεν σημαίνει ότι δεν το έπραξε και σε άλλες περιπτώσεις. Κατά τα λοιπά, ο αριθμός των περιπτώσεων στις οποίες μετέβη στη Συρία μετά την εγκατάστασή του στον Λίβανο δεν ασκεί επιρροή, στο μέτρο που ο προσφεύγων εξακολουθεί να έχει συμφέροντα στη Συρία.
- 146 Δεύτερον, κατά τον προσφεύγοντα, η αντίθεσή του στο συριακό καθεστώς είχε αρνητικές για τον ίδιο συνέπειες. Ειδικότερα, οι μυστικές υπηρεσίες της Συρίας εξέδωσαν ένταλμα συλλήψεως εις βάρος του μετά την αναχώρησή του από τη Συρία. Προς στήριξη του ισχυρισμού του, ο προσφεύγων προσκόμισε εγκύκλιο της κρατικής υπηρεσίας πληροφοριών της Συρίας, της 21ης Οκτωβρίου 2014, στην οποία αναφέρεται, σε σχέση με εγκύκλιο της 18ης Οκτωβρίου 2014 με αντικείμενο την κίνηση έρευνας εις βάρος ορισμένων προσώπων, ότι ο προσφεύγων πρέπει να εξαιρεθεί από την τελευταία αυτή εγκύκλιο διότι «εξέλιπαν οι λόγοι για τους οποίους είχε κινηθεί αρχικώς η έρευνα εις βάρος του».
- 147 Το γεγονός ότι εις βάρος του προσφεύγοντος διεξήχθη έρευνα το 2014 δεν μπορεί να αποτελέσει, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, ένδειξη περί του ότι δεν διατηρεί δεσμούς με το συριακό καθεστώς. Συγκεκριμένα, επισημαίνεται ότι αποκλείστηκε από την ανωτέρω έρευνα τρεις μόνον ημέρες αφότου συμπεριλήφθηκε σε αυτήν και ότι από τη δικογραφία δεν προκύπτει ότι οι συριακές αρχές είχαν προβεί σε οποιαδήποτε ενέργεια εις βάρος του προσφεύγοντος κατά τη διάρκεια του εν λόγω σύντομου χρονικού διαστήματος. Επιπλέον, επιβάλλεται η διαπίστωση, στην οποία προέβη και το Συμβούλιο, ότι οι λόγοι που δικαιολογούν την ένταξη του ονόματος του προσφεύγοντος στην ανωτέρω έρευνα, καθώς και η αιτιολογία βάσει της οποίας κρίθηκε ότι οι λόγοι αυτοί είχαν εκλείψει, δεν προσδιορίζονται στο έγγραφο που προσκόμισε ο προσφεύγων. Συναφώς, ο προσφεύγων επισημαίνει ότι οι μυστικές υπηρεσίες της Συρίας δεν αιτιολογούν τα «εντάλματα συλλήψεως» που εκδίδουν και ότι τα έγγραφα αυτά διέπονται από τον στρατιωτικό νόμο. Μολονότι οι διευκρινίσεις αυτές φαίνονται αρκούντως αξιόπιστες, ο προσφεύγων δεν τις τεκμηρίωσε και δεν παρέσχε εξηγήσεις σχετικά με τους λόγους οι οποίοι, κατά την άποψή του, εξηγούν την έναρξη της έρευνας αυτής, πέραν της εικαζόμενης βουλήσεως του συριακού καθεστώτος να τον βλάψει. Τέλος, κατά τα λοιπά, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, κατά τον χρόνο

εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων, ήτοι έξι έτη μετά την έκδοση του ανωτέρω εντάλματος, δεν διεξαγόταν εις βάρος του προσφεύγοντος έρευνα εκ μέρους της κρατικής υπηρεσίας πληροφοριών της Συρίας.

- 148 Τρίτον, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι υποστηρίζει αντίθετες προς το συριακό καθεστώς ανθρωπιστικές και πολιτικές οργανώσεις οι οποίες παρέχουν βοήθεια και αρωγή στους Σύρους πρόσφυγες. Επιπλέον, ο προσφεύγων υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι συνάντησε εκπροσώπους των ευρωπαϊκών χωρών προκειμένου να συζητήσει μαζί τους για την καταπίεση που ασκεί το συριακό καθεστώς.
- 149 Προς στήριξη των ισχυρισμών του, πρώτον, ο προσφεύγων προσκόμισε δήλωση της 20ής Απριλίου 2020 πρώην πρέσβη της Γαλλικής Δημοκρατίας στη Συρία και του Κυρίαρχου Στρατιωτικού Τάγματος της Μάλτας στον Λίβανο. Με τη δήλωση αυτή, ο πρώην πρέσβης δηλώνει ότι γνώρισε τον προσφεύγοντα κατά τη διαμονή του στη Συρία και ότι συνήψε φιλικές σχέσεις μαζί του. Διευκρινίζει, κατ' ουσίαν, ότι βρήκε εκ νέου τον προσφεύγοντα στον Λίβανο, μετά το 2011, και ότι αυτός επέδειξε έντονο ενδιαφέρον για τις ανθρωπιστικές δραστηριότητες που ασκούσε το Κυρίαρχο Στρατιωτικό Τάγμα της Μάλτας στον Λίβανο υπέρ των Σύρων προσφύγων, για τις οποίες παρέσχε οικονομική βοήθεια. Τέλος, επισημαίνει ότι, κατά τις συναντήσεις του με τον προσφεύγοντα, ο τελευταίος αναφέρθηκε στη «δραματική κατάσταση» που επικρατούσε στη Συρία. Ισχυρίζεται ότι ανέκαθεν παρατηρούσε στις δηλώσεις του προσφεύγοντος έντονη επιφύλαξη σχετικά με το εκεί καθεστώς, εις βάρος του οποίου διατύπωνε συχνά έντονη κριτική, εκφράζοντας εκουσίως ότι αυτό ευθυνόταν για την επιδείνωση της καταστάσεως στη χώρα.
- 150 Δεύτερον, ο προσφεύγων προσκόμισε έγγραφο της 27ης Απριλίου 2020 προερχόμενο από πρόσωπο που εργαζόταν για ανθρωπιστική οργάνωση. [εμπιστευτικό]¹ Όσον αφορά τις δραστηριότητες της ανωτέρω ανθρωπιστικής οργάνωσης, πέραν της περιγραφής που περιέχεται στο εν λόγω έγγραφο, ο προσφεύγων παρέχει περισσότερες πληροφορίες στο υπόμνημα απαντήσεως. [εμπιστευτικό]
- 151 Τρίτον, ο προσφεύγων προσκόμισε έγγραφο της 27ης Απριλίου 2020 προερχόμενο από άλλο πρόσωπο, το οποίο συμμετείχε σε άλλη ανθρωπιστική οργάνωση. [εμπιστευτικό]
- 152 Τέταρτον, ο προσφεύγων προσκόμισε έγγραφο της 27ης Απριλίου 2020 προερχόμενο από τρίτο πρόσωπο. [εμπιστευτικό]
- 153 Πέμπτον, ο προσφεύγων επικαλείται τη συμμετοχή της οικογένειάς του στο Phoenicia Maritime Training Centre. Κατ' ουσίαν, πρόκειται για κέντρο κατάρτισης στα ναυτιλιακά επαγγέλματα στη Συρία, το οποίο ιδρύθηκε από τους υιούς του, προκειμένου να λειτουργεί ως εκπαιδευτικός φορέας για τους νέους της νήσου Rouad με συμβολικό αντίτιμο. Συναφώς, οι δραστηριότητες του κέντρου αυτού δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα. Κατά τον προσφεύγοντα, το κέντρο αυτό προσφέρει εναλλακτική λύση στους νέους που κατοικούν στη νήσο Rouad, οι οποίοι φοβούνται ότι θα στρατολογηθούν ή θα συλληφθούν. Γενικότερα, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι οι κάτοικοι της νήσου Rouad θεωρούνται αντίθετοι προς το καθεστώς, διότι ανήκουν στον σουνιτικό κλάδο του Ισλάμ.

¹ Μη δημοσιοποιούμενα εμπιστευτικά στοιχεία.

- 154 Κατ' αρχάς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το επιχείρημα του προσφεύγοντος ότι, κατ' ουσίαν, η συμμετοχή του στη Phoenicia Maritime Training Centre πρέπει να νοηθεί ως δηλωτική της αντιθέσεώς του προς το συριακό καθεστώς δεν τεκμηριώνεται ούτε από το περιεχόμενο του πιστοποιητικού της 23ης Δεκεμβρίου 2019 που βεβαιώνει την πιστοποίηση της κατάρτισεως που παρέχει το κέντρο ούτε από το περιεχόμενο του πίνακα αμοιβών της 1ης Ιουλίου 2020 του εν λόγω ιδρύματος. Ο προσφεύγων δεν προσκομίζει κανένα άλλο αποδεικτικό στοιχείο προς στήριξη του ισχυρισμού του.
- 155 Εν συνεχεία, όσον αφορά τις δηλώσεις που προσκόμισε ο προσφεύγων, επισημαίνεται ότι, ελλείψει νομοθετικής ρυθμίσεως της Ένωσης σχετικά με την έννοια της αποδείξεως, ο δικαστής της Ένωσης έχει καθιερώσει την αρχή της ελευθερίας των αποδεικτικών μέσων, η οποία πρέπει να νοείται ως η δυνατότητα χρησιμοποίησης, για την απόδειξη ενός ορισμένου πραγματικού περιστατικού, μέσω αποδείξεων οποιασδήποτε φύσεως, όπως είναι, μεταξύ άλλων, οι μαρτυρίες, τα έγγραφα και οι ομολογίες. Επίσης, ο δικαστής της Ένωσης έχει καθιερώσει την αρχή της ελεύθερης εκτίμησης των αποδείξεων, κατά την οποία ο καθορισμός της αξιοπιστίας ή, άλλως, της αποδεικτικής αξίας ενός αποδεικτικού στοιχείου καταλείπεται στη δικανική πεποίθηση του δικαστή (βλ. απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2018, Iran Insurance κατά Συμβουλίου, T-558/15, EU:T:2018:945, σκέψη 153 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 156 Επιπροσθέτως, προκειμένου να καθοριστεί η αποδεικτική αξία ενός εγγράφου, επιβάλλεται να ληφθούν υπόψη διάφορα στοιχεία, όπως η προέλευσή του, οι περιστάσεις υπό τις οποίες καταρτίστηκε, ο αποδέκτης του και το περιεχόμενό του, και να εξετασθεί αν, βάσει των στοιχείων αυτών, οι πληροφορίες που περιέχει παρίστανται λογικές και αξιόπιστες (βλ. απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2018, Iran Insurance κατά Συμβουλίου, T-558/15, EU:T:2018:945, σκέψη 154 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 157 Όσον αφορά, ειδικότερα, τις μαρτυρικές καταθέσεις, η αξιοπιστία και η φερεγγυότητά τους πρέπει να καταδεικνύονται, εν πάση περιπτώσει, από την όλη συνοχή τους και η αποδεικτική τους αξία ενισχύεται, ως προς τα βασικά σημεία τους, από άλλα αντικειμενικά στοιχεία της δικογραφίας (πρβλ. απόφαση της 12ης Μαΐου 2015, Dalli κατά Επιτροπής, T-562/12, EU:T:2015:270, σκέψη 78).
- 158 Εν προκειμένω, πρώτον, επισημαίνεται ότι οι δηλώσεις που προσκόμισε ο προσφεύγων προέρχονται από πρώην πρέσβη της Γαλλικής Δημοκρατίας και του Κυρίαρχου Στρατιωτικού Τάγματος της Μάλτας, καθώς και από πρόσωπα υψηλά ιστάμενα στην ιεραρχία ανθρωπιστικών οργανώσεων. Το στοιχείο αυτό δεν αμφισβητείται από το Συμβούλιο.
- 159 Δεύτερον, από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν προκύπτει ότι οι συντάκτες των δηλώσεων αυτών έχουν προσωπικό συμφέρον από την επίλυση της υπό κρίση διαφοράς ούτε ότι διατηρούν δεσμούς μεταξύ τους, οπότε δεν μπορεί να συναχθεί ότι προέβησαν σε συνεννόηση με σκοπό να παράσχουν συγκλίνουσες δηλώσεις στον προσφεύγοντα. Εξάλλου, το Συμβούλιο δεν προέβαλε τέτοιον ισχυρισμό.
- 160 Τρίτον, αποδέκτης των δηλώσεων αυτών είναι το Γενικό Δικαστήριο. Συγκεκριμένα, οι συντάκτες των δηλώσεων αυτών και, ειδικότερα, οι πρώην πρέσβεις της Γαλλικής Δημοκρατίας και του Κυρίαρχου Στρατιωτικού Τάγματος της Μάλτας συνέταξαν τα έγγραφα αυτά με πλήρη επίγνωση όχι μόνον του συστήματος περιοριστικών μέτρων που έθεσε σε εφαρμογή η Ένωση έναντι της Συρίας και του σκοπού τον οποίον επιδιώκει το εν λόγω σύστημα, όπως υπομνήσθηκε στις σκέψεις 2, 5 και 9 ανωτέρω, αλλά και του διακυβεύματος που αντιπροσωπεύει για τον προσφεύγοντα η άσκηση της υπό κρίση προσφυγής.

- 161 Τέταρτον, οι τέσσερις δηλώσεις συγκλίνουν ως προς το περιεχόμενό τους. Οι δηλώσεις στο σύνολό τους περιγράφουν τον προσφεύγοντα ως ανοικτά επικριτικό έναντι της πολιτικής που εφαρμόζει το συριακό καθεστώς και ως πρόσωπο που έχει παράσχει οικονομική βοήθεια στα προγράμματα που έχουν τεθεί σε εφαρμογή για τη στήριξη των Σύρων προσφύγων.
- 162 Πέμπτον, όσον αφορά τα αντικειμενικά στοιχεία της δικογραφίας τα οποία επιβεβαιώνουν το περιεχόμενο των δηλώσεων που προσκόμισε ο προσφεύγων, σύμφωνα με τη νομολογία που μνημονεύθηκε στη σκέψη 157 ανωτέρω, επισημαίνεται ότι ο προσφεύγων προσκόμισε ηλεκτρονική αλληλογραφία που αποδεικνύει ότι είχε έρθει σε επαφή με τη γραμματεία του πρέσβη της Γαλλικής Δημοκρατίας την εποχή εκείνη, ο οποίος δεν ήταν τότε ο ίδιος που του παρέσχε τη δήλωση, προκειμένου να οργανώσει συνάντηση το 2016 και ότι οργάνωσε δείπνο το 2013 στο οποίο ήταν προσκεκλημένοι ο τότε πρέσβης του Βασιλείου της Ισπανίας, ένας άλλος Ισπανός διπλωμάτης και η τότε πρέσβης της Ένωσης στον Λίβανο, η οποία έχει επιβεβαιώσει την παρουσία της στο εν λόγω δείπνο.
- 163 Τέλος, έκτον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το Συμβούλιο δεν προέβαλε κανένα επιχείρημα προκειμένου να αμφισβητήσει την αξιοπιστία των δηλώσεων που προσκόμισε ο προσφεύγων.
- 164 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι δηλώσεις που προσκόμισε ο προσφεύγων έχουν λογικό και αξιόπιστο χαρακτήρα, σύμφωνα με τη νομολογία που υπομνήσθηκε στη σκέψη 156 ανωτέρω.
- 165 Όσον αφορά το περιεχόμενο των δηλώσεων αυτών, όλες αναφέρονται στις έντονες επικρίσεις που διατύπωσε ο προσφεύγων έναντι της πολιτικής του συριακού καθεστώτος, αλλά και στη χρηματοδοτική ενίσχυση που παρέσχε σε ανθρωπιστικές οργανώσεις προς στήριξη των Σύρων προσφύγων. Επιπλέον, οι δηλώσεις πιστοποιούν τις σχέσεις που διατηρεί ο προσφεύγων με διπλωματικούς αντιπροσώπους κρατών μελών της Ένωσης και της ίδιας της Ένωσης.
- 166 Βεβαίως, όπως επισημαίνει το Συμβούλιο, ο προσφεύγων δεν παρέσχε πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες των ανθρωπιστικών οργανώσεων τις οποίες ισχυρίζεται ότι υποστηρίζει ούτε πληροφορίες ως προς την αντίθεση των οργανώσεων αυτών στο συριακό καθεστώς, πέραν εκείνων που προκύπτουν από τις προαναφερθείσες δηλώσεις και τα δικόγραφα του. Εντούτοις, επισημαίνεται ότι το Συμβούλιο δεν ισχυρίζεται ότι οι συγκεκριμένες ανθρωπιστικές οργανώσεις δεν υφίστανται. Επομένως, δεδομένου ότι το Συμβούλιο είχε στη διάθεσή του τα ονόματα αυτών των οργανώσεων, είχε, συνακόλουθα, και τη δυνατότητα να προσκομίσει ενδείξεις προκειμένου να αποδείξει ότι οι δραστηριότητες των οργανώσεων δεν ήταν αυτές που περιγράφονταν από τους συντάκτες των δηλώσεων ή από τον προσφεύγοντα στα δικόγραφα του.
- 167 Επιπλέον, το Συμβούλιο θεωρεί ότι είναι πιθανό ο προσφεύγων να προσπάθησε να αποκρύψει τους δεσμούς του με το συριακό καθεστώς προκειμένου να μη θέσει σε κίνδυνο τις διεθνείς δραστηριότητές του και τις επαφές με τους εταίρους του στην Ευρώπη και ανά τον κόσμο. Για τον λόγο αυτόν, κατά το Συμβούλιο, ο προσφεύγων φρόντισε να ασκεί φιλανθρωπικές δραστηριότητες και να εκφράζει επιφυλάξεις έναντι του καθεστώτος στις σχέσεις που διατηρεί με τις διεθνείς του επαφές.
- 168 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το Συμβούλιο επισήμανε στο Γενικό Δικαστήριο ότι το άρθρο του ιστοτόπου «Eqstad» αποτελεί αποδεικτικό στοιχείο ότι η συμπεριφορά του προσφεύγοντος αποσκοπούσε στην απόκρυψη των δεσμών του με το συριακό καθεστώς.

- 169 Εντούτοις, η ένδειξη αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί επαρκής για να τεκμηριώσει τον ισχυρισμό του Συμβουλίου. Συγκεκριμένα, στο άρθρο αυτό, αφενός, δεν γίνεται μνεία στους δεσμούς του προσφεύγοντος με ανθρωπιστικές οργανώσεις ή με εκπροσώπους χωρών μελών της Ένωσης, αλλά στην αναχώρησή του για τον Λίβανο, και, αφετέρου, το περιεχόμενό του δεν επιβεβαιώνεται από κανένα άλλο αποδεικτικό στοιχείο.
- 170 Τέλος, το Συμβούλιο δεν προέβαλε κανένα στοιχείο προκειμένου να μειώσει την αξιοπιστία του περιεχομένου των δηλώσεων που προσκόμισε ο προσφεύγων. Ερωτηθέν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, το Συμβούλιο περιορίστηκε να υποστηρίξει ότι οι δηλώσεις έπρεπε να σταθμιστούν με τα αποδεικτικά στοιχεία που το ίδιο προσκόμισε, χωρίς να προβάλλει συγκεκριμένα στοιχεία για να τις αμφισβητήσει.
- 171 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι οι δηλώσεις που προσκόμισε ο προσφεύγων αποδεικνύουν ότι ο ίδιος δεν πρόσκειται στο συριακό καθεστώς και ότι χρηματοδοτεί αποστολές ανθρωπιστικής φύσεως για την παροχή βοήθειας στους Σύρους πρόσφυγες.
- 172 Τέταρτον, κατά τον προσφεύγοντα, το συριακό καθεστώς ενοχλήθηκε ιδιαιτέρως, επειδή, αφενός, διαμέσου της Phoenicia Tourism Company, ανατέθηκε στον προσφεύγοντα η σύμβαση σχετικά με την τουριστική ανάπτυξη της νήσου Rouad και, αφετέρου, στη συνέχεια ο προσφεύγων αρνήθηκε να επενδύσει εκεί και να αναλάβει τις εργασίες κατασκευής ξενοδοχείου. Κατά τον προσφεύγοντα, το γεγονός ότι ανατέθηκε σε αυτόν η ανωτέρω σύμβαση του επέτρεψε, κατ' ουσίαν, να ανακτήσει τον έλεγχο επί των γαιών που ανήκαν στην οικογένειά του και είχαν απαλλοτριωθεί το 1983. Εντούτοις, ο προσφεύγων δεν πραγματοποίησε καμία επένδυση στο έργο αυτό, γεγονός που οδήγησε το καθεστώς να τον απειλήσει ότι θα προσφύγει δικαστικώς εναντίον του.
- 173 Προς στήριξη των ισχυρισμών του, ο προσφεύγων προσκομίζει, αφενός, το διάταγμα 3 053 του Σύρου Προέδρου, το οποίο παρελήφθη από το συριακό Υπουργείο Τουρισμού την 1η Ιανουαρίου 1983 και του οποίου το άρθρο 1 προβλέπει απαλλοτρίωση γαιών στη νήσο Rouad για την εκτέλεση τουριστικού έργου, και, αφετέρου, τρία έγγραφα που αφορούν γαίες κατεχόμενες από ορισμένα πρόσωπα με το επώνυμο Sabra. Τα δύο πρώτα έγγραφα, με ημερομηνία, αντιστοίχως, την 21η Ιανουαρίου 1962 και την 1η Μαρτίου 1977, δεν μνημονεύουν το όνομα του προσφεύγοντος. Το τρίτο έγγραφο, το οποίο συνέταξε η διεύθυνση ακινήτων της Ταρτούς στις 25 Μαΐου 2006, μνημονεύει το όνομα του προσφεύγοντος. Τέλος, ο προσφεύγων προσκομίζει ένα μη χρονολογημένο έγγραφο, σύμφωνα με το οποίο η έκταση γης που κατείχε ο παππούς του απαλλοτριώθηκε στο πλαίσιο του τουριστικού έργου της νήσου Rouad.
- 174 Κατ' αρχάς, πρέπει να τονιστεί ότι ο προσφεύγων διευκρίνισε με το υπόμνημα απαντήσεως ότι δεν είχαν απαλλοτριωθεί όλες οι εκτάσεις που κατείχε η οικογένειά του στη νήσο Rouad, διότι ορισμένες εξ αυτών δεν βρίσκονταν στο τμήμα της νήσου επί του οποίου σκόπευε το καθεστώς να αναπτύξει το τουριστικό έργο του. Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο προσφεύγων απέδειξε την απαλλοτρίωση μόνον μιας έκτασης που ανήκε σε ένα από τα μέλη της οικογενείας του.
- 175 Εν συνεχεία, ο προσφεύγων δεν αρνείται ότι, τον Αύγουστο του 2012, κατέβαλε χρηματικό ποσό που αντιστοιχεί στα έξοδα συμμετοχής στη διαδικασία του διαγωνισμού, ύψους που αντιστοιχεί στο 1% των συνολικών εκτιμώμενων δαπανών του έργου, ήτοι, κατά τον προσφεύγοντα, 7 εκατομμύρια λίρες Συρίας, ποσό που αντιστοιχούσε εκείνη την περίοδο σε περίπου 88 501 ευρώ.

Τα έξοδα αυτά καταβλήθηκαν ως μη επιστρέψιμα. Επιπλέον, ο προσφεύγων απέδειξε ότι είχε καταβάλει, τον Μάιο του 2013, εγγύηση προσηύκουσας εκτελέσεως ύψους 14 316 600 λιρών Συρίας (περίπου 113 732 ευρώ).

- 176 Πρέπει να αναγνωρισθεί ότι η καταβολή αυτών των χρηματικών ποσών συνιστά μορφή επενδύσεως στο τουριστικό έργο της νήσου Rouad, έστω και αν ο προσφεύγων υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι δεν επρόκειτο για την επένδυση την οποία προσδοκούσε από αυτόν το συριακό καθεστώς.
- 177 Αντιθέτως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το Συμβούλιο δεν απέδειξε ότι ο προσφεύγων πραγματοποίησε άλλη καταβολή ή άλλη επένδυση στο πλαίσιο του τουριστικού έργου της νήσου Rouad.
- 178 Τέλος, όπως επισημάνθηκε, κατ' ουσίαν, στη σκέψη 90 ανωτέρω, ο προσφεύγων απέδειξε ότι η Phoenicia Tourism Company ήταν αδρανής έως το 2019. Βεβαίως, όπως επισημάνθηκε, εξάλλου, στη σκέψη 95 ανωτέρω, δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο η επιχείρηση αυτή να ασκούσε δραστηριότητες κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων. Εντούτοις, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 92 και 93 ανωτέρω, η απόδειξη της δραστηριότητας της εταιρίας αυτής συνδέεται με την επιστολή της 25ης Φεβρουαρίου 2020, η οποία απειλούσε τον προσφεύγοντα ότι, σε περίπτωση που συνεχιζόταν η μη εκτέλεση της συμβάσεως, επρόκειτο να ασκηθεί αγωγή εις βάρος του.
- 179 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, καίτοι ο προσφεύγων ενεπλάκη πράγματι στο τουριστικό έργο της νήσου Rouad και είναι υποχρεωμένος, από της λήψεως της επιστολής της 25ης Φεβρουαρίου 2020, να το εκτελέσει, οι περιστάσεις υπό τις οποίες ανέλαβε να εκτελέσει το προαναφερθέν έργο και η εν τοις πράγμασι κατασκευή αυτού δεν είναι σαφείς. Το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι δεν είναι δυνατόν να υποστηριχθεί με βεβαιότητα ότι ο προσφεύγων είχε την πρόθεση μόνον να ανακτήσει τις απαλλοτριωθείσες γαίες που προηγουμένως ανήκαν στην οικογένειά του, πράγμα που θα μπορούσε να αποτελέσει στοιχείο για την ανατροπή του τεκμηρίου περί ύπαρξης σχέσεως με το συριακό καθεστώς, αλλά ότι δεν είναι δυνατόν επίσης να υποστηριχθεί ότι ο προσφεύγων έπραξε ό,τι έπραξε για να εξασφαλίσει την ανάπτυξη του τουριστικού έργου της νήσου Rouad, όπως επιθυμούσε το συριακό καθεστώς. Συναφώς, ο ισχυρισμός του Συμβουλίου ότι ο ενάγων δεν άρχισε τις εργασίες στο έργο αυτό για λόγους ανεξάρτητους από τη βούλησή του ουδόλως τεκμηριώνεται. Επομένως, στο πλαίσιο της εξετάσεως των επιχειρημάτων που προέβαλε ο προσφεύγων για να ανατρέψει το τεκμήριο περί ύπαρξης σχέσεως, επιβάλλεται το συμπέρασμα ότι ο προσφεύγων δεν μπορεί, προκειμένου να ανατρέψει το εν λόγω τεκμήριο, να στηριχθεί στους λόγους για τους οποίους συνήψε τη σύμβαση σχετικά με το τουριστικό έργο της νήσου Rouad.
- 180 Τέλος, πέμπτον, ο προσφεύγων αρνείται, κατ' ουσίαν, ότι πληρούται στο πρόσωπό του η προβαλλόμενη προϋπόθεση του στενού συνεργάτη του Rami Makhlouf, υποστηρικτή του συριακού καθεστώτος και εξαδέλφου του Bashar Al-Assad, με τον οποίον δεν έχει καμία επαφή την τελευταία δωδεκαετία. Ειδικότερα, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι είναι εσφαλμένες οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο έγγραφο WK 1755/2020 INIT, σύμφωνα με τις οποίες ο ίδιος συνδέεται με τον Rami Makhlouf στον τομέα των τροφίμων. Συναφώς, ουδέποτε άσκησε δραστηριότητες στον συγκεκριμένο τομέα, με εξαίρεση τις δραστηριότητες της ΟVO. Επιπλέον, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι δεν παρέσχε υπηρεσίες στα πλοία που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά τροφίμων. Εξάλλου, κατά τον προσφεύγοντα, το μοναδικό σημείο που έχει κοινό με τον Rami Makhlouf είναι το γεγονός ότι αμφότεροι κατείχαν μερίδια στην Cham Holding.

- 181 Από τη σκέψη 106 ανωτέρω προκύπτει ότι ο προσφεύγων απέδειξε ότι η ΟΥΟ είχε λυθεί κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων. Αντιθέτως, ο προσφεύγων εξακολουθούσε, κατά τον χρόνο εκδόσεως των ανωτέρω πράξεων, να κατέχει μερίδια στην Cham Holding, η οποία ανήκε στον Rami Makhlouf, όπως προκύπτει από τις πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν στον ιστοτόπο του πρακτορείου τύπου Reuters και στους ιστοτόπους «Eqstad», «al Arabiya News», «Enab Baladi» και «Al Janoubia». Ωστόσο, διαπιστώνεται ότι ο προσφεύγων παραιτήθηκε από τη θέση του στο διοικητικό συμβούλιο της Cham Holding (βλ. σκέψη 102 ανωτέρω), δηλώνοντας έτσι τη βούλησή του να αποστασιοποιηθεί από τις δραστηριότητες της εταιρίας αυτής. Κατά τα λοιπά, από τα άρθρα που προέρχονται από τους ιστοτόπους «Eqstad», «al Arabiya News» και «Enab Baladi» τεκμηριώνεται η βούληση του προσφεύγοντος να απομακρυνθεί από την Cham Holding η οποία υπόκειται σε περιοριστικά μέτρα εκ μέρους της Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.
- 182 Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων, αποδεικνύοντας ότι δεν ασκεί δραστηριότητες στον τομέα των τροφίμων και ότι έχει απομακρυνθεί από την Cham Holding, κατόρθωσε να θέσει υπό αμφισβήτηση τα στοιχεία στα οποία στηρίχθηκε το Συμβούλιο για να τον θεωρήσει ως στενό συνεργάτη του Rami Makhlouf.
- 183 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι, προκειμένου να ανατρέψει το τεκμήριο περί ύπαρξης σχέσεως με το συριακό καθεστώς, ο προσφεύγων μπορεί να ισχυριστεί ότι απέδειξε ότι επέκρινε ανοιχτά το συριακό καθεστώς και παρείχε οικονομική βοήθεια σε ανθρωπιστικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνται υπέρ των Σύρων προσφύγων. Επιπλέον, αμφισβήτησε τον ισχυρισμό ότι είναι στενός συνεργάτης του Rami Makhlouf, υποστηρικτή του συριακού καθεστώτος και εξαδέλφου του Bashar Al-Assad.
- 184 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 133 ανωτέρω, μία από τις δυνατότητες που έχει ο προσφεύγων για να ανατρέψει το τεκμήριο περί ύπαρξης σχέσεως με το συριακό καθεστώς είναι η προσκόμιση δέσμης ενδείξεων περί του ότι δεν ασκεί επιρροή επί του συριακού καθεστώτος.
- 185 Εν προκειμένω, λαμβανομένων υπόψη των πολιτικών ευαισθησιών του προσφεύγοντος, της βοήθειας που παρέχει στις ανθρωπιστικές οργανώσεις που υποστηρίζουν τους Σύρους πρόσφυγες και της απομακρύνσεώς του από τον Rami Makhlouf, φαίνεται μάλλον απίθανο να διατηρεί δεσμούς με το συριακό καθεστώς. Κατά συνέπεια, δεν είναι βέβαιον ότι ο προσφεύγων θα οδηγηθεί, λόγω των περιοριστικών μέτρων που ελήφθησαν εις βάρος του, να ασκήσει στο συριακό καθεστώς την αναγκαία επιρροή προκειμένου να αυξηθεί η πίεση επ' αυτού έτσι ώστε να μεταβάλει την πολιτική καταστολής που εφαρμόζει.
- 186 Ως εκ τούτου, καίτοι είναι αληθές ότι από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε το Συμβούλιο προκύπτει ότι ο προσφεύγων έχει οικονομικά συμφέροντα στους τομείς της ναυτιλίας και του τουρισμού, μεταξύ άλλων, και ότι κατέχει ηγετική θέση στο Συρροωσικό Συμβούλιο Επιχειρηματιών, εντούτοις, ο προσφεύγων κατόρθωσε να ανατρέψει το τεκμήριο περί ύπαρξης σχέσεως μεταξύ του ιδίου και του συριακού καθεστώτος.
- 187 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, καίτοι η ιδιότητα του προσφεύγοντος ως επιχειρηματία που δραστηριοποιείται στη Συρία έχει τεκμηριωθεί, δεν μπορεί να ισχύει το ίδιο με την ιδιότητα του εξέχοντος επιχειρηματία που ασκεί επιρροή.

188 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο πρώτος λόγος καταχωρίσεως του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους, ο οποίος συνδέεται με την ιδιότητα του εξέχοντος επιχειρηματία που δραστηριοποιείται στη Συρία, δεν αποδεικνύεται επαρκώς κατά νόμον.

5. Επί της σχέσεως με το συριακό καθεστώς

189 Πρέπει να εξακριβωθεί αν η κατάσταση του προσφεύγοντος συνιστά επαρκή απόδειξη ότι στηρίζει το συριακό καθεστώς ή ότι επωφελείται των πολιτικών του τελευταίου. Η εκτίμηση αυτή πρέπει να πραγματοποιείται διά της εξετάσεως των αποδεικτικών στοιχείων όχι κατά τρόπο μεμονωμένο, αλλά εντός του πλαισίου στο οποίο εντάσσονται. Συγκεκριμένα, το Συμβούλιο ανταποκρίνεται στο βάρος αποδείξεως που φέρει εφόσον προβάλλει ενώπιον του δικαιοδοτικού οργάνου της Ένωσης δέσμη αρκούντως συγκεκριμένων, σαφών και συγκλινουσών ενδείξεων, βάσει των οποίων μπορεί να αποδειχθεί η ύπαρξη επαρκούς συνδέσμου μεταξύ του προσώπου που υπόκειται σε μέτρο δεσμεύσεως κεφαλαίων και του οικείου καθεστώτος (βλ. απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2016, Tri-Ocean Trading κατά Συμβουλίου, T-709/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:459, σκέψη 42 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

190 Σύμφωνα με τους λόγους καταχωρίσεως που υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 14 και 44 ανωτέρω, ο προσφεύγων παρέχει χρηματοοικονομική στήριξη στο συριακό καθεστώς, ιδίως μέσω υπεράκτιων εταιριών και των εμπορικών δραστηριοτήτων του, αλλά και λόγω των δραστηριοτήτων του για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, και επωφελείται του καθεστώτος στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του στον τομέα των ακινήτων.

191 Επομένως, διαπιστώνεται ότι οι λόγοι για τους οποίους το Συμβούλιο θεωρεί ότι ο προσφεύγων υποστηρίζει το συριακό καθεστώς και ότι αποκομίζει όφελος από αυτό συμπίπτουν με εκείνους βάσει των οποίων θεωρήθηκε ως εξέχων επιχειρηματίας δραστηριοποιούμενος στη Συρία.

192 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο, στην περίπτωση συγκεκριμένου προσώπου, οι λόγοι καταχωρίσεως να αλληλεπικαλύπτονται σε ορισμένο βαθμό, υπό την έννοια ότι ένα πρόσωπο μπορεί να χαρακτηριστεί ως εξέχων επιχειρηματίας που δραστηριοποιείται στη Συρία και να θεωρηθεί ότι, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του, αποκομίζει όφελος από το συριακό καθεστώς ή ότι το στηρίζει μέσω των ίδιων δραστηριοτήτων. Τούτο προκύπτει ακριβώς από το ότι, κατά την αιτιολογική σκέψη 6 της αποφάσεως 2015/1836, οι στενοί δεσμοί με το συριακό καθεστώς και η στήριξη που παρέχει σε αυτό η συγκεκριμένη κατηγορία προσώπων αποτελούν έναν από τους λόγους για τους οποίους το Συμβούλιο αποφάσισε να δημιουργήσει την εν λόγω κατηγορία. Εντούτοις, ακόμη και σε αυτή την περίπτωση, πρόκειται για διαφορετικά κριτήρια (απόφαση της 23ης Σεπτεμβρίου 2020, Kaddour κατά Συμβουλίου, T-510/18, EU:T:2020:436, σκέψη 77).

α) Επί της χρηματοοικονομικής στηρίξεως του συριακού καθεστώτος

193 Από τους λόγους καταχωρίσεως του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους προκύπτει ότι αυτός παρέχει χρηματοοικονομική στήριξη στο συριακό καθεστώς μέσω, αφενός, των εμπορικών του δραστηριοτήτων και, αφετέρου, της νομιμοποίησεως εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

194 Κατ' αρχάς, όσον αφορά τις εμπορικές δραστηριότητες του προσφεύγοντος, πρώτον, οι λόγοι καταχωρίσεως μνημονεύουν την ιδιότητά του ως «εξέχοντος εφοπλιστή». Συναφώς, στη σκέψη 81 ανωτέρω αποδείχθηκε ότι ο προσφεύγων κατέχει μόνον την AKSSA. Μολονότι, όμως,

η εταιρία αυτή δεν στερείται σημασίας στο πλαίσιο του τομέα δραστηριοτήτων των ναυτιλιακών πρακτορείων (βλ. σκέψη 69 ανωτέρω), μόνον η κατοχή της συγκεκριμένης εταιρίας δεν επαρκεί για να θεωρηθεί ο προσφεύγων ως «εξέχων εφοπλιστής». Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από τη συνολική ανάγνωση των λόγων καταχωρίσεως, η πληθώρα των οικονομικών συμφερόντων του προσφεύγοντος στον ναυτιλιακό τομέα οδήγησε το Συμβούλιο να του προσδώσει αυτόν τον χαρακτηρισμό. Εντούτοις, ακόμη και αν θεωρηθεί ότι ο προσφεύγων είναι «εξέχων εφοπλιστής» απλώς και μόνον λόγω του οικονομικού συμφέροντος που αντιπροσωπεύει η AKSSA, πρέπει να επισημανθεί ότι το Συμβούλιο δεν εξηγεί με ποιον τρόπο αυτός υποστηρίζει το συριακό καθεστώς μέσω της AKSSA. Εν πάση περιπτώσει, κάτι τέτοιο δεν προκύπτει ούτε από τα αποδεικτικά στοιχεία που περιέχονται στο έγγραφο WK 1755/2020 INIT.

- 195 Δεύτερον, οι λόγοι καταχωρίσεως αναφέρονται στη στήριξη που παρέχει ο προσφεύγων στο συριακό καθεστώς ως στενός συνεργάτης του Rami Makhlouf. Συναφώς, αφενός, από το άρθρο που δημοσίευσε η *Le Monde* και από τις πληροφορίες που προέρχονται από τους ιστοτόπους «World Crunch», «Eqstad» και «al Arabiya News» και από το MEIRSS προκύπτει, κατ' ουσίαν, ότι ο προσφεύγων, ο οποίος ενεπλάκη στο εμπόριο τροφίμων μαζί με τον Rami Makhlouf, επέτρεψε στο συριακό καθεστώς να παρακάμψει τα περιοριστικά μέτρα, κατά το μέτρο που το ευρωπαϊκό εμπάργκο δεν αφορούσε τα τρόφιμα.
- 196 Αρχικά, όμως, όπως προκύπτει από τη σκέψη 98 ανωτέρω, η οντότητα του προσφεύγοντος που δραστηριοποιούνταν στον τομέα των τροφίμων, ήτοι η ΟVO, δεν υφίσταται πλέον.
- 197 Περαιτέρω, όσον αφορά την Cham Holding, της οποίας ιδιοκτήτης είναι ο Rami Makhlouf και στην οποία ο προσφεύγων είναι μέτοχος, από την ανάγνωση των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε το Συμβούλιο δεν προκύπτει ότι η επιχείρηση αυτή δραστηριοποιείται στον τομέα των τροφίμων.
- 198 Τέλος, το έγγραφο WK 1755/2020 INIT δεν παρέχει άλλες διευκρινίσεις ως προς τη μορφή της συνεργασίας του προσφεύγοντος με τον Rami Makhlouf στον τομέα των τροφίμων.
- 199 Αφετέρου, όσον αφορά την υποστήριξη του συριακού καθεστώτος μέσω της Cham Holding, της οποίας ιδιοκτήτης είναι ο Rami Makhlouf και στην οποία ο προσφεύγων είναι μέτοχος, από το άρθρο που δημοσίευσε το πρακτορείο Τύπου Reuters και από τους ιστοτόπους «al Arabiya News», «Enab Baladi» και «Al Janoubia» προκύπτει ότι η Cham Holding έχει δεσμούς με το συριακό καθεστώς. Εντούτοις, τα άρθρα αυτά δεν εξηγούν με ποιον τρόπο η επιχείρηση αυτή παρέχει χρηματοοικονομική στήριξη στο συριακό καθεστώς.
- 200 Τέλος, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 182 ανωτέρω, ο προσφεύγων αμφισβήτησε βασίμως την ιδιότητά του ως στενού συνεργάτη του Rami Makhlouf.
- 201 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το Συμβούλιο δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον ότι ο προσφεύγων παρέχει στήριξη στο συριακό καθεστώς λόγω της ιδιότητάς του ως στενού συνεργάτη του Rami Makhlouf.
- 202 Τρίτον, από τους λόγους καταχωρίσεως προκύπτει ότι ο προσφεύγων παρέχει χρηματοοικονομική στήριξη στο συριακό καθεστώς ιδίως μέσω των εταιριών του που είναι εγκατεστημένες στην αλλοδαπή. Συναφώς, από τις σκέψεις 81, 96 και 106 ανωτέρω προκύπτει ότι ο προσφεύγων έχει οικονομικά συμφέροντα στη Συρία λόγω της AKSSA, της Phoenicia Tourism Company και της Cham Holding. Η μοναδική οντότητα που εδρεύει στην αλλοδαπή, και ειδικότερα στον Λίβανο, στην οποία, κατά το Συμβούλιο, ο προσφεύγων έχει συμφέροντα,

είναι η Yass Marine. Όπως, όμως, επισημάνθηκε στη σκέψη 78 ανωτέρω, ο προσφεύγων απέδειξε ότι η επιχείρηση αυτή δεν υφίσταται. Επιπλέον, από το άρθρο του ιστοτόπου «al Arabiya News» προκύπτει, βεβαίως, ότι η AKSSA διαθέτει δύο υποκαταστήματα, το ένα στην Ελλάδα και το άλλο στην Ιταλία, πλην όμως τούτο δεν επιβεβαιώνεται από άλλα αποδεικτικά στοιχεία και, εν πάση περιπτώσει, το Συμβούλιο αναφέρεται μόνον στις δραστηριότητες που ασκεί ο προσφεύγων από τον Λίβανο για να προβάλλει ότι αυτός στηρίζει το συριακό καθεστώς μέσω των δραστηριοτήτων που ασκεί στο εξωτερικό. Επομένως, το μέρος των λόγων καταχώρισεως κατά το οποίο ο προσφεύγων στηρίζει το συριακό καθεστώς, μεταξύ άλλων, διαμέσου εταιριών εγκατεστημένων στην αλλοδαπή, δεν τεκμηριώνεται επαρκώς κατά νόμον.

- 203 Τέλος, τέταρτον, δεδομένου ότι οι λόγοι καταχώρισεως αφορούν τις λοιπές εμπορικές δραστηριότητες του προσφεύγοντος ως δυνάμενες να παράσχουν χρηματοοικονομική στήριξη στο συριακό καθεστώς, πρέπει να εξεταστεί η περίπτωση της Phoenicia Tourism Company. Συναφώς, μολονότι αποδείχθηκε, χωρίς να αμφισβητηθεί, ότι ο προσφεύγων υπέγραψε σύμβαση με το συριακό Υπουργείο Τουρισμού για τη διαχείριση ξενοδοχείου στη νήσο Rouad, εντούτοις, το Συμβούλιο δεν εξηγεί σε ποιον βαθμό η σύναψη μιας τέτοιας συμβάσεως παρείχε στήριξη στο συριακό καθεστώς. Ειδικότερα, η καταβολή χρηματικών ποσών για τη συμμετοχή στη διαδικασία του διαγωνισμού και εγγύησης ορθής εκτελέσεως που πραγματοποιήθηκε το 2012 και το 2013 δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αρκεί για να συναχθεί το συμπέρασμα ότι, κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων, ήτοι επτά και πλέον έτη μετά την εν λόγω καταβολή, το Συμβούλιο απέδειξε τη χρηματοοικονομική στήριξη που παρέσχε ο προσφεύγων. Εξάλλου, από τα αποδεικτικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο έγγραφο WK 1755/2020 INIT δεν προκύπτει με ποιον άλλο τρόπο η Phoenicia Tourism Company υποστηρίζει το συριακό καθεστώς.
- 204 Στο μέτρο που πρέπει να θεωρηθεί η θέση που κατείχε ο προσφεύγων στο Συρροωσικό Συμβούλιο Επιχειρηματιών ως εμπορική δραστηριότητα, επισημαίνεται ότι το έγγραφο WK 1755/2020 INIT δεν περιέχει καμία πληροφορία σχετικά με τη χρηματοοικονομική στήριξη που ο προσφεύγων μπορεί να παρέχει στο συριακό καθεστώς μέσω της θέσεως αυτής.
- 205 Δεύτερον, όσον αφορά την υποστήριξη που ο προσφεύγων παρέχει στο συριακό καθεστώς μέσω των δραστηριοτήτων του για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, επισημαίνεται ότι από τις πληροφορίες που προέρχονται από τους ιστοτόπους «Eqstad», «al Arabiya News» και «Enab Baladi» προκύπτει, κατ' ουσίαν, ότι Σύροι επιχειρηματίες, όπως ο προσφεύγων, απέκτησαν τη λιβανική ιθαγένεια με σκοπό να ανοίξουν τραπεζικούς λογαριασμούς στον Λίβανο και να μπορέσουν να βοηθήσουν το συριακό καθεστώς να μεταφέρει κεφάλαια.
- 206 Συναφώς, ο προσφεύγων υποστηρίζει, κατ' αρχάς, ότι οι ισχυρισμοί αυτοί είναι εσφαλμένοι, δεδομένου ότι, κατ' ουσίαν, οι περισσότεροι από τους Σύρους επιχειρηματίες που είχαν αποκτήσει τη λιβανική ιθαγένεια δεν τη χρειαζόνταν, διότι είχαν ήδη την ιθαγένεια άλλων χωρών. Με άλλα λόγια, ο προσφεύγων δεν απέκτησε τη λιβανική ιθαγένεια προκειμένου να βοηθήσει το συριακό καθεστώς στην καταστρατήγηση των περιοριστικών μέτρων. Εντούτοις, διαπιστώνεται ότι το επιχείρημα του προσφεύγοντος συνιστά δήλωση γενική και μη τεκμηριωμένη, η οποία, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να ευδοκιμήσει.
- 207 Εξάλλου, ο προσφεύγων επικαλείται τους ισχυρισμούς περί λαθρεμπορίου που είχαν προβληθεί από το συριακό καθεστώς προκειμένου να αποδείξει ότι η αποχώρησή του από τη Συρία για τον Λίβανο δεν εκτιμήθηκε από το καθεστώς αυτό. Πρέπει να θεωρηθεί ότι το επιχείρημα αυτό αποσκοπεί στο να αποδειχθεί ότι ο προσφεύγων δεν μπορεί να ενήργησε για το συριακό καθεστώς λαμβάνοντας τη λιβανική ιθαγένεια. Εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση, στην οποία

προέβη και το Συμβούλιο, ότι ο προσφεύγων δεν κατόρθωσε να προσκομίσει ενδείξεις περί του ψευδούς χαρακτήρα των κατηγοριών αυτών. Πράγματι, από τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε ο προσφεύγων δεν προκύπτει σαφώς ότι η απόφαση περί προσωρινής κατασχέσεως αριθ. 932 του συριακού Υπουργείου Οικονομικών, της 6ης Ιανουαρίου 2013, αφορούσε την εισαγωγή μεταχειρισμένων αυτοκινήτων που είχε πραγματοποιηθεί πολλά έτη πριν. Συναφώς, δεν μπορεί να αποδειχθεί κανένας σύνδεσμος μεταξύ της αποφάσεως αυτής και της από 18 Φεβρουαρίου 2004 δηλώσεως αφίξεως πλοίου που μεταφέρει μεταχειρισμένα αυτοκίνητα. Τα λοιπά αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε ο προσφεύγων, ήτοι η επιβεβαίωση παράδοσης της φορτωτικής αριθ. 259 στις λιμενικές αρχές της 25ης Φεβρουαρίου 2004 και η δήλωση της Almahaba Transit & Clearance Company της 6ης Μαρτίου 2004, δεν περιέχουν περαιτέρω πληροφορίες ως προς το ζήτημα αυτό.

- 208 Τούτου δοθέντος, επισημαίνεται ότι, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 171 ανωτέρω, ο προσφεύγων απέδειξε ότι δεν πρόκειται στο συριακό καθεστώς. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο θεωρεί ότι ο προσφεύγων ήγειρε σοβαρές αμφιβολίες ως προς τους λόγους για τους οποίους απέκτησε τη λιβανική ιθαγένεια. Δεδομένου ότι τα επιχειρήματα σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, όπως υπομνήσθηκαν στη σκέψη 205 ανωτέρω, δεν τεκμηριώνονται από άλλα συγκεκριμένα στοιχεία, συνάγεται ότι το Συμβούλιο δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον ότι ο προσφεύγων υποστηρίζει το συριακό καθεστώς μέσω τέτοιων δραστηριοτήτων.
- 209 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, διαπιστώνεται ότι το Συμβούλιο δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον ότι ο προσφεύγων παρείχε στήριξη στο συριακό καθεστώς.

β) Επί του οφέλους που αντλείται από το συριακό καθεστώς

- 210 Από τους λόγους καταχωρίσεως του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους προκύπτει ότι αυτός επωφελήθηκε των δεσμών του με το συριακό καθεστώς, γεγονός που του επέτρεψε να επεκτείνει τις δραστηριότητές του στον τομέα των ακινήτων.
- 211 Οι διάδικοι δεν αμφισβητούν ότι το μέρος αυτό των λόγων καταχωρίσεως αφορά κυρίως το γεγονός ότι ο προσφεύγων συνήψε, μέσω της Phoenicia Tourism Company, σύμβαση με το συριακό Υπουργείο Τουρισμού για την εκμετάλλευση οικοπέδων με σκοπό την ανάπτυξη και τη διαχείριση ξενοδοχείου στη νήσο Rouad.
- 212 Επιπλέον, όπως προκύπτει από τη σκέψη 83 ανωτέρω, το Συμβούλιο τεκμηρίωσε επαρκώς κατά νόμον το γεγονός ότι ο προσφεύγων, μέσω της Phoenicia Tourism Company, συνήψε σύμβαση με το συριακό Υπουργείο Τουρισμού η οποία του παρείχε τη δυνατότητα να προβεί στην ανάπτυξη και εκμετάλλευση ξενοδοχείου στη νήσο Rouad. Κατά τα λοιπά, ο προσφεύγων δεν το αμφισβητεί.
- 213 Εντούτοις, ο προσφεύγων αρνείται ότι επωφελήθηκε της συμβάσεως που συνήψε με το συριακό Υπουργείο Τουρισμού και ισχυρίζεται, κατ' ουσίαν, ότι επιδίωκε μέσω της συμβάσεως αυτής να επανακτήσει τον έλεγχο επί απαλλοτριωμένων εκτάσεων που ανήκαν προηγουμένως στην οικογένειά του, αλλά τελικά δεν επένδυσε στο έργο κατασκευής του ξενοδοχείου της νήσου Rouad.

- 214 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, λαμβανομένης υπόψη της διατυπώσεως των λόγων καταχωρίσεως του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους, όπως υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 14 και 44 ανωτέρω, είναι αναγκαίο το Συμβούλιο να αποδείξει επαρκώς κατά νόμον ότι ο προσφεύγων συνήψε τη σύμβαση με το συριακό Υπουργείο Τουρισμού ακριβώς λόγω των δεσμών του με το συριακό καθεστώς.
- 215 Μολονότι οι διάδικοι συμφωνούν ότι η σύμβαση ανατέθηκε στον προσφεύγοντα κατόπιν διαγωνισμού, δεν προκύπτει από το άρθρο με τίτλο «Ministry of Tourism Awards New Contract to manage Arwad Hotel» (Το Υπουργείο Τουρισμού αναθέτει νέα σύμβαση για τη διαχείριση του ξενοδοχείου της Rouad), που δημοσιεύθηκε στις 26 Νοεμβρίου 2012 στον ιστότοπο «The Syria Report», ούτε από κανένα άλλο αποδεικτικό στοιχείο του εγγράφου WK 1755/2020 INIT ότι η σύμβαση ανατέθηκε στον προσφεύγοντα λόγω των δεσμών του με το συριακό καθεστώς. Με άλλα λόγια, μολονότι το Συμβούλιο αποδεικνύει ότι η σύμβαση όντως συνήφθη, δεν τεκμηριώνει το γεγονός ότι ο προσφεύγων, στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας υποβολής προσφορών, έκανε χρήση των δεσμών του με το συριακό καθεστώς για να επικρατήσει στον εν λόγω διαγωνισμό. Συναφώς, δεν μπορεί να γίνει δεκτό ότι το γεγονός και μόνον της ανάθεσης μετά από διαδικασία υποβολής προσφορών, έστω και αν οδήγησε στη σύναψη συμβάσεως με υπουργείο του συριακού καθεστώτος, αρκεί για να συναχθεί η ύπαρξη δεσμών που παρέχουν στον ενδιαφερόμενο τη δυνατότητα να επωφεληθεί των πολιτικών του συριακού καθεστώτος, κατά την έννοια του άρθρου 27, παράγραφος 1, και του άρθρου 28, παράγραφος 1, της αποφάσεως 2013/255, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2015/1836.
- 216 Επομένως, το Συμβούλιο δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον ότι ο προσφεύγων επωφελήθηκε των δεσμών του με το συριακό καθεστώς για να επιτύχει τη σύμβαση που συνδέεται με την ανάπτυξη του τουριστικού έργου της νήσου Rouad και να επεκτείνει έτσι τις δραστηριότητές του στον τομέα του τουρισμού.
- 217 Επιπλέον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε το Συμβούλιο δεν μπορεί να εξακριβωθεί αν ο προσφεύγων αποκόμισε κάποιο όφελος από τη σύμβαση που συνήφθη κατ' αυτόν τον τρόπο, εκτός από την ίδια τη σύναψη της εν λόγω συμβάσεως.
- 218 Ωστόσο, τέτοια αποδεικτικά στοιχεία είναι απαραίτητα, κατά το μέτρο που, όπως προκύπτει από την επιστολή της 25ης Φεβρουαρίου 2020, η σύμβαση δεν είχε ακόμη εκτελεστεί πλήρως και δεν επρόκειτο να εκτελεστεί για πολλούς μήνες, γεγονός που δεν επιτρέπει να συναχθεί ότι ο προσφεύγων επωφελείται της πολιτικής που εφαρμόζει το συριακό καθεστώς στη νήσο Rouad στον τομέα του τουρισμού.
- 219 Επιπλέον, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 179 ανωτέρω, μολονότι δεν είναι δυνατόν να υποστηριχθεί με βεβαιότητα ότι ο προσφεύγων επιδίωκε να ανακτήσει μόνον τις απαλλοτριωθείσες γαίες που ανήκαν προηγουμένως στην οικογένειά του, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ούτε ότι είχε τη σαφή πρόθεση να αναπτύξει το τουριστικό έργο της νήσου Rouad, τούτο δε παρά την επιστολή της 25ης Φεβρουαρίου 2020.
- 220 Συγκεκριμένα, το γεγονός ότι η επιστολή υποχρεώνει τον προσφεύγοντα να προσκομίσει ένα πρόγραμμα των εργασιών που πρέπει να ολοκληρώσει για την εκτέλεση της συμβάσεως, διότι σε διαφορετική περίπτωση θα ασκηθεί αγωγή εις βάρος του, δεν επαρκεί καθεαυτό για να επιβεβαιωθεί ότι ο προσφεύγων είχε πράγματι την πρόθεση να υλοποιήσει το τουριστικό έργο της νήσου Rouad.

- 221 Επομένως, το Συμβούλιο, το οποίο φέρει το βάρος αποδείξεως, δεν είναι σε θέση να αποδείξει ότι ο προσφεύγων επιδίωξε να επωφεληθεί και ότι πράγματι επωφελήθηκε των πολιτικών του συριακού καθεστώτος μέσω της συμβάσεως που συνήφθη με τη Phoenicia Tourism Company.
- 222 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι το Συμβούλιο αναφέρεται επίσης στα οφέλη που έχει χορηγήσει το συριακό καθεστώς στον προσφεύγοντα, όπως προκύπτει από το άρθρο του ιστοτόπου «Eqstad». Ωστόσο, επισημαίνεται ότι το άρθρο αυτό διακρίνει μεταξύ της καταστάσεως του προσφεύγοντος πριν και μετά το 2011. Έτσι, είναι μεν αληθές ότι το άρθρο αναφέρει ότι ο προσφεύγων έλαβε οφέλη πριν από το 2011, πλην όμως δεν ισχύει το ίδιο για την περίοδο μετά το 2011. Αντιθέτως, το άρθρο, καίτοι είναι προσεκτικά διατυπωμένο όσον αφορά τη φύση των δεσμών μεταξύ του προσφεύγοντος και του συριακού καθεστώτος, αναφέρει ότι ο προσφεύγων αποχώρησε από την Cham Holding και μετέβη στον Λίβανο. Κατά συνέπεια, το άρθρο του ιστοτόπου «Eqstad» δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι τεκμηριώνει το γεγονός ότι ο προσφεύγων επωφελείτο των πολιτικών του συριακού καθεστώτος κατά τον χρόνο εκδόσεως των προσβαλλόμενων πράξεων.
- 223 Κατόπιν των προεκτεθέντων, συνάγεται ότι το Συμβούλιο δεν τεκμηρίωσε επαρκώς κατά νόμον το γεγονός ότι ο προσφεύγων επωφελείται των πολιτικών του συριακού καθεστώτος.

6. Συμπέρασμα

- 224 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι το Συμβούλιο δεν απέδειξε επαρκώς κατά νόμον το βάσιμο του λόγου καταχωρίσεως του ονόματος του προσφεύγοντος στους επίμαχους καταλόγους που αφορά την ιδιότητά του ως εξέχοντος επιχειρηματία δραστηριοποιούμενου στη Συρία ούτε τον λόγο καταχωρίσεως του ονόματός του στους ανωτέρω καταλόγους που αφορά τη σχέση του με το συριακό καθεστώς.
- 225 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτός ο μοναδικός λόγος ακυρώσεως που προβάλλει ο προσφεύγων.

Γ. Συμπέρασμα επί της προσφυγής και επί των διαχρονικών αποτελεσμάτων της ακυρώσεως των προσβαλλόμενων πράξεων

- 226 Δεδομένου ότι ο μοναδικός λόγος ακυρώσεως γίνεται δεκτός, οι προσβαλλόμενες πράξεις πρέπει να ακυρωθούν καθόσον αφορούν τον προσφεύγοντα.
- 227 Συναφώς, το Συμβούλιο ζήτησε, στο πλαίσιο του τρίτου αιτήματός του, σε περίπτωση που το Γενικό Δικαστήριο ακυρώσει τις προσβαλλόμενες πράξεις κατά το μέρος που αφορούν τον προσφεύγοντα, το Γενικό Δικαστήριο να διατηρήσει σε ισχύ τα αποτελέσματα της αποφάσεως 2020/719 καθόσον αφορά τον προσφεύγοντα, έως ότου αρχίσει να παράγει αποτελέσματα η μερική ακύρωση του εκτελεστικού κανονισμού 2020/716.
- 228 Κατ' αρχάς, όσον αφορά τον εκτελεστικό κανονισμό 2020/716, υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 60, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 280 ΣΛΕΕ, οι αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου με τις οποίες ακυρώνεται κανονισμός δεν επιφέρουν αποτελέσματα παρά μόνον από της λήξεως της προθεσμίας ασκήσεως αναιρέσεως του άρθρου 56, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω Οργανισμού ή, αν έχει ασκηθεί αναίρεση εντός της προθεσμίας αυτής, από της απορρίψεώς της.

- 229 Υπό τις συνθήκες αυτές, ελλείψει ασκήσεως αναιρέσεως, το Συμβούλιο διαθέτει προθεσμία δύο μηνών, παρεκτεινόμενη λόγω αποστάσεως κατά δέκα ημέρες από της κοινοποίησεως της παρούσας αποφάσεως, προκειμένου να άρει τις διαπιστωθείσες παραβάσεις, λαμβάνοντας, ενδεχομένως, νέα περιοριστικά μέτρα εις βάρος του προσφεύγοντος.
- 230 Εν συνεχεία, όσον αφορά την απόφαση 2020/719, διαπιστώνεται ότι η απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2021/855 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2021, για την τροποποίηση της απόφασης 2013/255 (ΕΕ 2021, L 188, σ. 90), αντικατέστησε τον κατάλογο του παραρτήματος I της αποφάσεως 2013/255 από τις 29 Μαΐου 2021 και παρέτεινε την ισχύ των περιοριστικών μέτρων, όσον αφορά τον προσφεύγοντα, μέχρι την 1η Ιουνίου 2022.
- 231 Επομένως, σήμερα, ο προσφεύγων υπόκειται σε ένα νέο περιοριστικό μέτρο. Ως εκ τούτου, η ακύρωση της αποφάσεως 2020/719, καθόσον τον αφορά, δεν συνεπάγεται τη διαγραφή του ονόματός του από τον κατάλογο του παραρτήματος I της αποφάσεως 2013/255.
- 232 Κατά συνέπεια, δεν είναι αναγκαίο να διατηρηθούν σε ισχύ τα αποτελέσματα της αποφάσεως 2020/719.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 233 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου.
- 234 Εν προκειμένω, δεδομένου ότι το Συμβούλιο ηττήθηκε, πρέπει να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με το σχετικό αίτημα του προσφεύγοντος.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την εκτελεστική απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2020/212 του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 2020, για την εφαρμογή της απόφασης 2013/255/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας, τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2020/211 του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 2020, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 36/2012 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία, την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2020/719 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2020, για την τροποποίηση της απόφασης 2013/255/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα κατά της Συρίας, και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2020/716 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2020, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 36/2012 σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω της κατάστασης στη Συρία, κατά το μέρος που οι πράξεις αυτές αφορούν τον Abdelkader Sabra.

2) Καταδικάζει το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα δικαστικά έξοδα.

Gervasoni

Frendo

Martín y Pérez de Nanclares

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Μαρτίου 2022.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

I. Ιστορικό της διαφοράς και μεταγενέστερα της ασκήσεως της προσφυγής πραγματικά περιστατικά	2
II. Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων	5
III. Σκεπτικό	6
A. Επί του παραδεκτού των παραρτημάτων του αιτήματος περί συμπληρωματικής αγορεύσεως που υπέβαλε ο προσφεύγων	6
B. Επί της ουσίας	6
1. Προκαταρκτικές παρατηρήσεις	7
2. Επί των λόγων καταχωρίσεως και του καθορισμού των κριτηρίων καταχωρίσεως	8
3. Επί των αποδεικτικών στοιχείων	9
4. Επί της ιδιότητας του εξέχοντος επιχειρηματία που δραστηριοποιείται στη Συρία	14
α) Επί των οικονομικών συμφερόντων του προσφεύγοντος στον ναυτιλιακό τομέα ..	14
β) Επί των οικονομικών συμφερόντων του προσφεύγοντος στον τομέα του τουρισμού	19
γ) Επί των λοιπών εμπορικών συμφερόντων του προσφεύγοντος	21
δ) Επί των θέσεων του προσφεύγοντος σε διάφορα όργανα και φορείς	23
ε) Συμπέρασμα ως προς την ιδιότητα του προσφεύγοντος ως εξέχοντος επιχειρηματία δραστηριοποιούμενου στη Συρία	26
στ) Επί των δεσμών με το συριακό καθεστώς	26
5. Επί της σχέσεως με το συριακό καθεστώς	36
α) Επί της χρηματοοικονομικής στηρίξεως του συριακού καθεστώτος	36
β) Επί του οφέλους που αντλείται από το συριακό καθεστώς	39
6. Συμπέρασμα	41
Γ. Συμπέρασμα επί της προσφυγής και επί των διαχρονικών αποτελεσμάτων της ακυρώσεως των προσβαλλόμενων πράξεων	41
Επί των δικαστικών εξόδων	42